ԽԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5746 — 11/24 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1904 — ՇԱԲԱԹ — 17 ՇԵՎՎԱԼ 1322 — ԽԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5746

درعلیه‌ده غلطه‌ده «آرەولك» غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ, կամ որ եւ է ծանուցում պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամաճեօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK„
Galata, Constantinople

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140	ղր
» » »	վեցամսեայ	70	»
» » »	եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40	Ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փօստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի Խմբագրութեան:

20 ՓԱՐԱ 20

ԱԶ ՈՒ ՁԱԽ

ԲԱՆԻ ՄԸ ՎԻՃԱԿՆԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ

Վարչութիւնը ապահովաբար շա՛տ խելացի կարգադրութիւն մը ըրաւ Վանքեան Տ. Արիստակէս Սրբազանը պատրիարքական փոխանորդ նշանակելով Վանայ Վիճակին՝ որուն հոգեւոր եւ Թեմական տնտեսութեան գործը առանց ղեկի կը մնար Բագրեւանդեան Սրբազանի մահուընէն ի վեր:

Եւ արդէն, ճշմարտութիւնը խօսելով, Բագրեւանդեան Սահակ Սրբազանի պաշտօնավարութիւնն ալ շատ ղեկի ենթակայ ընթացք մը ցոյց չէր տար: Իր թոյլ նկարագրով, պատասխանատուութենէ խուսափող բնաւորութիւնը, իր նաեւ՝ մինչեւ ծայր կեանքի նախասիրութիւնները զինքը թերեւս աւելի պաշտօններու յարմար անձ մը դարձնէին, բայց երբեք չէին կրնար բաւարար եւ խոհեմալից յատկութիւններ նկատուիլ՝ ընդարձակ Վիճակի մը առաջնորդական պաշտօնին համար:

Յանցանքը Վարչութեա՞ն էր արդէօք թէ մեր բարձր-աստիճան եկեղեցականներուն, որոնք երբեք չուզեցին մինչեւ Վան երթալու եւ տեղւոյն ժողովրդեան հոգեւոր հովւութիւնը ստանձնելու առաջարկին ենթարկուիլ: Ընդունինք որ յանցանքին գլխաւոր բաժինը այս վերջիններունն էր, եթէ երկար տարին առանց Առաջնորդի մնալէ ետք, վերջ ի վերջոյ Բագրեւանդեան Սրբազանի պէս անկար եւ անընդունակ, չըսենք ապիկար եկեղեցականի մը ձեռքը թողուեցաւ:

Ինչ որ ալ ըլլայ սակայն, ուրախառիթ պարագայ մըն է որ Վանքեան Սրբազանի կը յանձնուի այդ պաշտօնը: Ամասիա-Մարզուանի Առաջնորդը՝ Բարթողիմէոսի աշակերտակից ձեռքին տակ մարզուած եկեղեցական մըն է, հետեւաբար՝ շատ վարժ եւ յարմար այս կարգի պաշտօններու, որոնք աւելի ամէնէն առաջ tact, շրջահայեցութիւն, եւ մանաւանդ անձնական արժանիք եւ ազդեցութիւն կը պահանջեն: Բագրեւանդեան Սրբազան այս յատկութիւններէն ոչ մէկը ունէր: Իսկ Արիստակէս Սրբազան իր անձին վրայ կը միացնէ այդ բոլոր յատկութիւնները: Բնական է ուրեմն որ պիտի ունենայ օգտակար պաշտօնավարութիւն մը:

⁂

Ուրիշ առաջնորդական Վիճակ մը՝ Քղին՝ որ Վանայ պէս երկար տարին կա՛մ առանց առաջնորդի եւ կամ ապիկար եկեղեցականներու ձեռքը մնաց, խաղաղ եւ հանգիստ բարգաւաճման շրջան մը կը բոլորէ այսօր, շնորհիւ Երուանդ վարդապետ Փէրտահճեանի, որ կատարեալ բարիք մը դարձած է իր հօտին համար: Քղիէն հասնող բոլոր Թղթակցութիւնները միայն բարի կը խօսին իր մասին: Գրութիւններուն նայելով՝ կրթուած եկեղեցական մըն է Տ. Երուանդ վարդապետ, եւ ամէն բանէ առաջ կ'աշխատի կազմակերպել տեղւոյն վարժարանները, որոնք այնքան անկերպարան եւ ցաւալի վիճակի մը ենթարկուած էին իրարու յաջորդող մէկ քանի առաջնորդական տեղապահներու անփութութեան պատճառաւ: Սրապեան Պետրոս էֆէնտի, որ գաւառային ուսուցիչներու ամէնէն յարգելի տիպարներէն մէկն է, եւ միանգամայն նախախնամութեան պէս բան մը՝ Քղիի վարժարաններուն համար, կ'երեւայ թէ իր գլխաւոր աջակիցն ու խորհրդատուն դարձած է, աշխատակցութիւն մը՝ ուրկէ անպայման բարիք միայն կրնայ ծնիլ համայնքին կրթական յառաջդիմութեան տեսակէտով:

Անլուծելի առաջնորդական խնդիր մըն ալ այս Քղիինը կը նկատուէր. բայց, ինչպէս կը տեսնուի, լուծուած է արդէն, եւ լուծուած այն տեսակ եղանակով մը որ կրնայ խնդութիւն պատճառել ամէն մարդու, մանաւանդ Քղեցիներուն: Չէ՞ մի որ բողոքելով կը գանգատէին կեդր. Վարչութեան թէ առանց հոգեւոր հովուի կը մնան: Հովիւ մը ունին հիմա, եւ շատ ալ արժանաւոր եւ բարի տրամադրութիւններով լեցուած, գործունեայ եւ եռանդոտ հովիւ մը: Պիտի կրնա՞ն զայն պահել, թէ չէ՝ ան ալ պիտի ուզեն խաղալիկ դարձնել այս կամ այն ջոջին ձեռքը եւ պիտի փախցնեն:

⁂

Ռոտոսթոցիք ալ վերջ ի վերջոյ Առաջնորդ մը ընտրեցին, Վահրիճ վարդապետը, եւ առ այժմ, իրարմէ շատ գոհ կ'երեւան: Ինչո՞ւ այս գոհունակութիւնը: Անոր համա՞ր արդէօք որ Առաջնորդ եւ Թեմական փոխադարձաբար յարմարած են իրարու, եւ մէկզմէկ լաւ ճանչնալնուն համար, ի հարկին կը յաջողին իրարու [illegible]: Երբ փոխադարձ համակրութիւն կը տիրէ երկու հոգիի միջեւ, այն ատեն դիւրաւ կրնան վարուիլ իրարու հետ. Մէկը իր առաւելութիւններով միւսին Թերութիւնները կը ծածկէ, եւ իր Թերութիւններն ալ հակակշռի կ'ենթարկէ միւսին առաւելութիւններուն հետ: Ասկէ առաջ կուգայ զմայլելի հաւասարակշռութիւն մը՝ որ կրնայ ընդմիշտ երկարել, եթէ մէկ կամ միւս կողմը չուզէ հրաժարիլ փոխադարձաբար ցոյց տրուելիք ներողամտութեան ոգիէն:

Ամէն պարագայի մէջ, բարեբաստ բան մըն է որ ո՛չ Ռոտոսթոցիք կը գանգատին իրենց Առաջնորդէն, ոչ ալ Ռոտոսթոյի Առաջնորդը իր Թեմականներէն: Այս տեսակ բաղդաւորութեան մը վարժուած չէին ո՛չ Ռոտոսթոցիք, ոչ ալ յաջորդաբար իրենց Առաջնորդ ընտրուած եկեղեցականները, որոնցմէ ոչ մէկը կրցաւ երկարատեւ եւ անդորր պաշտօնավարութիւն մը ունենալ: Մաղթենք ուրեմն որ Ռոտոսթոցւոց եւ Վահրիճ վարդապետի համերաշխութիւնը մշտնջենաւորուի, եւ Առաջնորդ եւ Թեմական՝ փոխանակ փցուն խնդիրներ յարուցանելու՝ համայնքին կրթական եւ եկեղեցական գործերուն բարելաւման աշխատին ձեռք ձեռքի, խանդավառութեամբ եւ սիրով:

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ԳԵՂԻ ԽՕՍՔԵՐ

Գիւղացին, օր մը, ապրուստ ճարելու համար տունէն հեռանալու ստիպողութեան մը տակ, երբ առաջին լոյսին սրունքը կը բանար, ի՛րբ այսպէս ամէն ճամբու մը երկայնքին, լեռ ձոր կը չափէր, մեծ ծովերն ու անտակ ջրերը կը վարէր, շատ շատ, իր գիւղէն անդին, իր արտի, էգիի սահմաններէն անդին, Աստուծոյ արեւոտ դաշտերուն վրայ կ'երթար, կը կոչէր:

Ասոնք, ա՛լ ոչ ուրիշ տեղ: Հոն մէկ քանի տարիներու գօտեպինդ եւ համբերատար աշխատութեամբ մը, չէր ուտեր, չէր խմեր, գլուխն ալ բանը, հող ու քար չեղող բարձր չէր մտածեր: Ան շատ տեսան, շատ օրեր, իր մեծ ու բղտնքը ծամելով՝ իր հասկցած խնայողութեան մարդը՝ տէր կ'ըլլար չնչին հետ խնայածին ալ, երկիր կը դառնար, կանակին վրայ շալակը նոյն տակաւին, որ մաշած ալ չպիտի ըլլար:

Շալակը չէր մաշեր, եւ մարդը ինքն ալ բան մը չէր ունենար, որ մեռած կամ մաշած ըլլայէր: Բնավայրի արեւներուն տակ, հոն, գացած տեղն ալ իր քրտինքը օրը օրին լուացող արեւին տակ էր որ կը չորցնէր:

Անկէ ետքը երկիր դառնալէ ետքը, երբ ալ եւս «խէրով բարով» իրեններուն քով կը ծալլէր իր ոտքն ու թեւերը բոլոր գեղը յաւաքուած [illegible] վրայ կը խօսէր: Հազար ղըշ. կամ չորս քսակ փարա բերեր է, կ'ըսէին, ինչո՞վ կը հասնի, թող կ'ուզէ՝ տունին սաներն ալ սակիով ծախէ:

— Դուն չե՞ս հաւատար որ քրտինք, յոգնութիւն ամէն տեղ նոյն գինով կ'արժեն կ'ըսէր ծերուկի մը: Հոն Պոլսոյ քի մը պաղպաղ սառոյցներուն տակ սակի փնտռող ձեռքը, չպիտո՞ւ յողողէր կը կարծես, երբ հոս աւելի քիչ յոգնութիւնով, սակէ աւելի պակաս վաստակով, իրեն կակուղ հողը խառնշտէր:

— Իրաւունք ունիս:

— Օր մը դուն չե՞ս ըսեր որ սա դաշտին երկայն թիզ մը փորողը արծաթ կը գտնէ, երկու թիզ փորողը ոսկի կը ժողվէ: Շիտա՛կ, շիտակ...

— Այն գործարանին մեքենան, որուն մասին լսած էր թէ գիւղացիին համար բարիքի ժանիքներով առօրինակ ապահովութիւն մըն է, ինչպէս կրնամ ընդունիլ որ օր մը վերջապէս դադրած ըլլայ իր զոհերը պահանջելէ: Քաղաքակրթութեան ձգնած այդ հրէշներուն երախին մէջ ծամուող գիւղացին, իրա՛ւ է որ եթէ բոլորանալէր անձնասպանութիւնով հոս իր դաշտերը մշակէր, իրիկունը պարապ ձեռքով մը իր տունին կողմը պիտի չդառնար:

— Այն տան գոնէ ձեռքն ու ոտքը իրենն կը մնայ, մինչ հիմա եթէ ճիշդ են գրուածները, ո՛ր մէկուն համար չկարդացինք թէ իր միսէն, մարմինէն օրական անպատճառ բան մը վրայ տալով է որ փոխարէն բան մը կ'ընդունի գործարանին տէրոջմէն: Կարմանին դէմ կը խօսի, Կարմանին ալ այն տարիքին մէջ է որ երկխօսելի մը միամտութիւնով ամէն բան չիտակ կը խօսի: Դեռ ես պիտի աւելցնէի ըսել որ երբեմն անկէ դարձողները գիւղացի թէ քաղաքցի, իրենց կեանքին մարմինին հետ նոյնչափ կենդանի եւ խեղճ բարոյական մըն է որ տուր բերեր են: Հիմա ո՛ւր այն հաւատքը, ո՛ւր այն կրօնքն ու կրօնասիրութիւնը, ո՛ւր այն պարկեշտ վարուեցողութիւնը իր դրացիներուն եւ նոյն իսկ իր ընտանեկան պատիւին սրբութեան հանդէպ:

— Իմ օրերուս՝ իմ ապրած օրերուս գեղացին, արօրին ու արեւներուն այն կայտառ Թարմութեան տակ բանելու չէր կենէր կուրծքին դէմը. առոյգ կարմիր միսը կ'երեւէր, այդ միսին տակ անոր մաքուր սիրտը կար, հոգին իր անբծութեան մէջ դարպաս կ'երեւար. իսկ հիմա տղան անկէ դարձած եւ իր լանջքին Թուղթի ճերմակութիւնով լաթի կտոր մը փակցուած ըլլալու զարդով, անոր տակ գործարանին մուրովը սեւցած սիրտը ո՛չ ալ պահուած է, ու սիրտին միւս մասը ամբողջացնողներու՝ Թոքերուն վիճակն ալ մի՛ հարցնէք: Բանենէրը դառնալու ատենէն կառքէն հանուեցան չըրտակ գերեզման տարուելու համար. քանինքը ընտանիքին մէջ մէկ-երկու օր ապրելէ, մէկ-երկու օր արեւն փոխելէ յետոյ աչքերնին խփեցին:

Սիրելի ծերուկ, դուն ալ չե՞ս գիտեր թէ այն լծվար տղան, ինչպէս երես կը թթուեցնէր, օր մը ան ինտոր գլուխ կը ջանքէր դաշտը եկելու պարագայի մը, ի՛նչ դերթիմիզին, ծուլի ի՛նչ առարկութիւններ: Գիւղերը ո՞վ կ'ուզէր ջրաւոր երթալ, ցերեկն ալ ո՞վ կար որ փնչը գտնի քրտինք Թափէր:

— Հրամմերես, բոլորն ալ ալոս, ալուլէթ կործա, կինիկները բոլորն ալ հիւանդացած խաթուններ:

— Ես անգամ մը սա աչքով տեսայ, որ Գ. եանց տղան սամին ձիւնով կոտրելու պահանջ մը, քիչ կը մնար որ չըլլալուն ցուրտով մը եղը խեղդէր: Երկրագործ տունին տղան ալ այսպէս, դաշտն մշակ բանուած լծվարն ալ այսպէս: Այդ բռնաւոր կամ բանողօոս քալերով գործի գացողներն ալ ի՛նչ սրտով պէտք ուզէին աշխատիլ:

Հրամն ու պարգեւը իրենց կասցինելով, աւելի աղէկ գիտէին հաշուած քերել ընել, քան այն լծվար լակոտներ՝ «արեւապաշտոնցները», ինչպէս կը յորջորջուէին հեգնութեան մը համար, որոնց ոտքը եատեւին միշտ՝ սալուքնուն վրայ փչուր մըն ալ ցեխի հետք չէին երեւցներ:

Երբ անոնք վարելու, ցանելու աշխատութեան մը ելած՝ քիչ մը միր կախեցին առասամին (*) վրայ, կամ կարգ մը ատեն վրայ շրջելու համար, քիչ մը աւելի Թափ տալու մէջքերնուն: Այն տեղ հասած անտեւ գործարանի մը ահինքնը օրական 10-12 ժամ, միօրինակ աշխատութեան մը անձնատուր կը մնան. հոս, ըսէիք թէ քանի ժամ կը կենային ոտքի վրայ, ան ալ կապոյտ երկինքին տակ, եւ կանանչ դաշտի մը կուրծքին, ուրկէ հինգ գլուխնին վերցնելով կրնային հոն իրենց ծխանին կատարքն ու մուխերը տեսնել, եւ անմիջապէս քովերնին ալ վճիտ առուակին գլգլալը լսել, երգ մըն ալ որ օդին մէջ կախուող մեղուներու քաղցրական հեղխօսիկ մրմունջը կ'ամբողջացնէր: Ըսէ, ծերուկ, դուն ըսէ հիմա թէ այս դաշտի, գեղեցկութիւններ օրական արտասովոր խաղաղութեան հետ՝ դիտելի վիճակ մը առաջած, ինչո՞ւ մնալ, ինչո՞ւ անոնցմէ երես դարձնել:

ԹԼԿԱՏԻՆՑԻՆ

(*) Արօրին այն մասը որ լծվարին ոտքին տակ պիտի կոխուի մինչ վարելու ատեն:

ԼՌԵԼԸ՝ ԽՕՍԻԼԷՆ ԱՂԷԿ Է

Երբեք չէի կրցած ըմբռնել թէ ինչո՞ւ համար յաճախ «լռելը, խօսելէն աղէկ է» եւ ըսել որ այնքան անգամներ ալ լսած էի այդ խօսքը. միտքէս ալ չէի անցուցած ապացուցանելու ճգնիլ, քանի որ ապացուցանել բառին ներկայութիւնը, մտքիս կամ աչքիս առջեւ, հերիք է, որպէս զի ձեռքս ոտքս դող ելլէ...:

Ինչ ընենք. սա ալ իմ տկար կողմս է, եւ կրնաք վստահ ըլլալ որ յանցանքը իմս չէ. առնելիքը ըլլայ մաթեմաթիքի դասատուիս որ շաբաթը հինգ հեղ գլուխս կ'աւրեցնէր, իր «սինուս»ներովը եւ «քօսինուս»ներովը, հակաւղեղի քառակուսիներովը, որ ինծմէ բան մը չհասկցայ եւ հասկնալիք ալ չունիմ, հակառակ բաներ մը ապացուցանելուն...:

Բայց ո՛չ այս շաբթու համոզուեցայ որ ճշմարտութիւնները միայն եւ միայն եռանկիւններով եւ անկիւններով չէ որ կ'ապացուցուին, եւ երբեմն ալ, յօդուածներ, լրջմիտներէս շատ աւելի համոզիչ կերպով կը հաստատեն ճշմարտութիւններ:

Մինչեւ հոս կարդացիք, բայց տակից ետքը, երբ տեսնէք թէ վարժապետի վրայ պիտի խօսիմ, ապահովաբար ծամածռութիւն մը պիտի ընէք, եւ թերեւս ալ ընդհատէք ձեր ընթերցումը:

Լրագիր կարդացողներուն կրնամ ամէն բան հրամցնել. օրերով խօսեցէք բաժակին գինին վրայ, շաբաթներով քերթող տուէք, անանկութեան պատուաւորն ու անպատիւը հռչակեցէք. չոքերին ու ցաւերին «բժշկան» բացատրեցէք. մտիկ կ'ընեն. բայց խօսք մը, բառ մը ըսէք վարժապետներուն վրայ, թերթը ձեռքերնուն կը ձգեն...:

Կը զարմանամ չէ՛ք. վարժապետներն ալ խառնաւանէցէք որ «էնաֆ»ութիւն մը կը կազմեն, անոնց մէջն ալ կան «շաւալթա»եր ու կեղծ ապրանք ծախողներ, հոն ալ կան «բիւրան» կառքողներ ու աժան ապրանք ծախողներ, վերջապէս շատ մը կէտերով միւս արհեստաւորներուն եւ վաճառականներուն նմանելէ զատ, ա՛ս առաւելութիւնը ունին որ չեն սնանկանար...:

Ուրեմն կը սկսիմ ըսելիքիս: Անցեալներ, ուսուցիչ մը, մեր աղէտ անպաշտօն կրթութեան իբր դարման, կը ցուցնէր բարոյագիտութեան դասը, ուրկէ զուրկ են եղեր դպրոցները:

Քանի մը օր ետքը, Արամ Անտոնեան, ընդունելով հանդերձ այդ դասին անհրաժեշտութիւնը, ելաւ վարժապետները վար զարկաւ, բարոյականի աւարտական ըմբռնումներէն անգամ զուրկ հռչակելով զանոնք, եւ հետեւցուց որ այդ դասը ամէնէն աւելի անոնց պէտք է:

Շատ չանցած, հրապարակ ելաւ Ալեւոր Ուսուցիչ մը, որ նոյն երգը երգեց...:

Ու ասոնց ամէնուն վրայ, Ցուցակ, ելաւ պահանջեց որ քննութիւն մը ըլլայ, եւ այդ անարժանները, իրենց կոչումին անվայել ընթացքի մէջ գտնուողները, վտարուին ասպարէզէն...:

Բաւական ատեն անցաւ. մինչեւ որ Տիգրանակերտէն, Պ. Լ. Սրապեան, ուշ միացողի մը երեւոյթով, յօդուած մը հասցուց:

«Կը զարմանանք որ, կ'ըսէ Պ. Սրապեան, կեդր. Ուսումն. Խորհրդոյ անմիջական հսկողութիւնը վայելելով դպրոցներ, այդքան կարեւոր պակաս մը ունին եղեր. բարոյագիտութեան դաս չի կայ եղեր. մենք հոս շատոնց ունինք այդ դասը. մեզմէ օրինակ առէք...:»

«Փառք Աստուծոյ, մեր վարժապետներն ալ ձերիններուն պէս չեն. իրենց պաշտօնին գիտակից անձեր են, վարձկանի մեքենական դերէն փրկուած. ու ասանք կ'ըսեմ՝ թէ՛ արդար վարձատրութիւն մը ըրած ըլլալու, եւ թէ թելադրիչ դրդիռ մը տուած ըլլալու համար:»

Աղէ՛կ, Պ. Սրապեան, իրաւունք ունիք. բայց ինչո՞ւ բան կ'ըսէք մեր Ուսումնական Խորհրդին դիւրի՞ն կը կարծէք անտեսի ու հաշտարարածի վէճ կարգադրելը, աշխին հորիզոն վերօսան վկայական տալը, քառասուն գիրք վաւերացնելը. հապա թուղթի վրայ գրուած ծրագիրնե՞րը. մէկ մը առնէք լմցնէնք, անկէ ետքը, ժամանակ շատ կայ, դպրոցներով կը զբաղին հարկաւ. ինչո՞ւ կ'աճապարէք...:

Ուրախ ենք որ, գաւառի վարժապետները, իրենց Պոլսեցի արհեստակիցներուն վրայ շատ ու շատ առաւելութիւններ ունին. գովելի բան չէ՞ ասիկա. իմ կողմէս ձեռքերնին թօթուեցէ՛ք...:

Բայց, խնդրեմ չվշտանաք. ձեր գրութենէն, անանկ կը հասկնամ որ, բաւական մը չափազանցած էք. եթէ այդքան պարտաճանաչ մարդիկ են, ի՞նչ հարկ պայմանագրութիւն կնքելու, զանոնք ստիպելու համար որ սրճարան չերթան, եւ դպրոցին մէջ չծխեն...:

Անանկ կ'ենթադրեմ որ, եթէ ձեր ըրած պայմանագրութիւնը գոյութիւն չունենար, թերեւս ձեր ուսուցիչները, զորս կ'ուզէք ներկայացնել իբր պարտաճանաչ եւ վարձկանի մեքենական դերէն փրկուած անձեր, սրճարաններէն դուրս չելլէին, եւ աշակերտաց սիկար հրամցնէին...: Աս էր մեզի տալիք օրինակնիդ:

Վերջացնելով, ներեցէք որ բան մըն ալ ըսեմ. եթէ մենք հոս մեր վարժապետներուն հետ պայմանագրութիւններ կնքէինք, ձերիններուն նման, կրնաք վստահ ըլլալ որ շատ մը գինետուն-սրճարաններ, անոնց մէջ կ'ըլլէին, ու «էսթուրֆա»ը շատոնց կը սնանկանար...:

Ուրեմն իրաւունք կուտա՞ք ինծի, երբ յայտնեմ, ձեր շնորհիւ, համոզուած ըլլալս թէ «Լռելը՝ խօսելէն աղէկ է...:»

Բերա — ՔԱՄԷԼԻԱ

ՓՈՔՐԻԿ ԲԱՌԱՐԱՆ

ՍԱՀՄԱՆՆԵՐՈՒ

Գեղեցկութիւն.— Իրերուն ոգին:
Պալզաք

— Երջանկութեան մէկ խոստումը:
Սթանտալ

— Կեանք ազնուութիւնը:
Հանրի Հուսէ

— Աստուծոյ ստորագրութիւնը՝ իր ձեռակերտներուն վրայ:
Ճօն-Ճէյմս Րըսքին

Համալսարանական նախաստիճան (Պաքալօրէա).— Հանրային պաշտօններուն պողոտային վրայ կանգնուած ցցաձող (poteau):
Էռնէսթ Լաւիս

Բարեացակամութիւն.— Սրտին բարեկրթութիւնը:
Տիկին տը Ռեմիւզա

— Բարեկամութեան ծաղիկը:
Պերնարտէն տը Սէն-Փիէռ

— Ամէնէն յանկուցիչ բարեկամութիւնը:
Տ' Ալանպէր

— Համոզումներուն ամէնէն ապահովը:
Արակօ

— Զօրութիւն մը, որ յաճախ աւելի՛ բարեկամներ առաջ կը բերէ՝ քան հարստութիւնը, եւ աւելի՛ վարկ՝ քան կարողութիւնը:
Տը Սէկիւր

Երջանկութիւն.— Իր ընդունակութիւններուն համաձայն գործի մը հետեւիլ:
Ժիւլ Սիմօն

— Ազնիւ զգացումներու համերգանք մը:
Ֆէրնան Հանրի

— Գնդակ մը, որուն ետեւէն կը վազենք՝ երբ կը գլորի, եւ զոր ոտքով կը մղենք՝ երբ կը կենայ:
Տիկին տը Բիւզիէօ

— Ուրիշը երջանիկ ընել կը նշանակէ:
Ֆրանսուա Քոբէ

— Սիրել իր պարտականութիւնն ու անո՛ր մէջ փնտռել հաճոյքը:
Կոմսուհի Տաշ

— Հաւասարակշռութեան վիճակ մը՝ կեանքի պայմաններուն եւ ասոնց ենթակայ եղողին միջեւ:
Մարսէլ Բրէվօ

— Իր կարողութիւններուն համապատասխան վիճակ մը ստանալ:
Տիկին տը Սթալ

Բարութիւն.— Վեհանձն բնութիւններու աչքը:
Վիքթոր Հիւկօ

— Առաքինութիւններուն առաքինութիւնը:
Ա. Մէզիէռ

— Ոյժին շնորհագեղութիւնը:
Լուի Էնօ

— Բարոյական ամէն վեհութեան ծիլը:
Վայս

Հաւաքեց Ա. Ն. Թ.

ՆՈՐՈՅԹԻ ՔՐՈՆԻԿ

«Ժիւբոն»ները. — Անոնց տեսակները. — Կօշիկներու ձեւը. — Օրուան նորաձեւ կօշիկները:

Վերջին նորաձեւութեան համաձայն պատրաստուած վայելուչ շրջազգեստին, գլխարկին եւ իրիկուան վերարկուին քով պէտք է դասել արդուզարդի լրացուցիչ մասերն ալ, որոնք աչքառու ձեւ մը կուտան կիներուն:

Նախ պէտք է յիշել ժիւբոնները: Կին մը չի կրնար լաւ հագուած ըլլալ սովորական ժիւբոններով: Այսուհանդերձ սովորութիւն եղած է շատ քիչ կարեւորութիւն ընծայել մեր միջնազգեստներու այս մասին:

Բերայի մէջ ցեխը անտանելի է, որով ժիւբոնները շատ կ'աղտոտին: Հարկ պիտի ըլլայ քանի մը վօլաններ հագնիլ, աղտոտելուն պէս՝ տաք ջուրով լուալու համար. հետեւաբար լաւ կ'ըլլայ մէկէ աւելի ժիւբոններ ունենալ: Կնոջ մը Թափթփածութիւնը աչքառու կերպով կը յայտնեն աղտոտած վօլաններ կամ մաշած պալայէօզներ: Լաւ նայելու է անոնց, ամէն օր քննելով թէ ի՛նչ վիճակի մէջ կը գտնուին: Մետաքսէ ժիւբոնը ամէնէն գործնականն է, չաղտոտելուն համար: Իրաւ է որ վայելուչ արդուզարդի մը չի պատշաճիր, այլ պտոյտի եւ գնումներու ատեն, երբ թրօթէօր շրջազգեստներ կը կրեն:

Ասուեղէ ժիւբոնը բան մը չարժեր, ո՛րքան ալ պզտոր ըլլայ. Բացի մետաքսէ ժիւբոնէն, միեւնոյն շարքին մէջ կարելի է դասել ալպակա եւ Թիւսօր ժիւբոնը: Բայց ժիւբոններուն լաւագոյնը, ան որ ամէնէն վայելուչն ու գործածականն է ինքնին, մետաքսէ ժիւբոնն է: Շատ պարզ կրնայ շինուիլ, միօրինակ եւ անզարդ, կամ թէ զարդարուն՝ բազմաթիւ կարկինթերներով:

Սնդուսը շատ հաստատուն չըլլալուն, նորէն թեթեւ տաֆթա մը կարծրութիւն կուտայ անոր: Սովորական պրոյշէն շատ ճոխ ժիւբոններ կ'ընծայէ: Առհասարակ յիշուած տանթէլէ բարձր եղող վօլաններ ամէն կողմէ զարդարուն են: Ծալքեր, անգրրտանօներ, ռիւշեր եւ ապլիքասիօններ կը պճնեն զայն: Այս ամէնը կը հանգչին մէկ կամ մէկ քանի պալայէօզներու վրայ: Հարկ է շատ զարդարուն ընել մեր ժիւբոններուն քղանցքը, որովհետեւ այս տարուան շրջազգեստները չափազանց լայն ըլլալնուն, հաստատ կենալու պէտք ունին: Գէշ ժիւբոն հագնող կին մը շատ անձեւ կը դառնայ: Սակայն կան շատ մը կիներ, որոնք հասակնին նուրբ ցուցընելու պատրուակով, միջնազգեստ չեն գործածեր: Իրենց շրջազգեստներուն վարի մասը օդին մէջ կը ծածանին, ոտքերուն մէջ կը մանեն. այսպէս ո՛չ միայն անվայել ձեւ մը կ'առնեն, այլ նաեւ անկարգ քնացք մը ունին: Կարծես թէ հագուած չեն, կամ թէ մոռցած են մէջքի գօտիին ճարմանդելու: Իրենց շրջազգեստները անհամեստ կերպով կը փաթչին իրենց ազդրերուն:

Վայելուչ կին մը առնուազն չորս ժիւբոն ունենալու է: Նախ գնումներու, հետեւեան ճամբորդութեանց եւ պտոյտներու ատեն գործածուած ժիւբոնը պէտք է մետաքսէ, ալպակայէ կամ Թիւսօրէ շինուի, ինչպէս վերը ըսինք: Երկրորդ՝ պարզ անզարդ ժիւբոնը, քօսթիւմ-թայյէօրի հետ գործածելու համար: Երրորդ՝ զարդարուն ժիւբոնը, ծանրագին եւ վայելուչ արդուզարդի համար, այցելութեանց առթիւ գործածուած զգեստներու հետ: Չորրորդ՝ իրիկուան ժիւբոնը բաց գոյն մետաքսէ: Պէտք է աւելցնել որ այս Թուականը նուազագոյն չափն է. շատ դուրս ելլող կին մը գէթ ունենալու է չորս զարդարուն ժիւբոններ, երկուքը՝ ցերեկուան, երկուքը իրիկուան համար:

⁂

Կօշիկներու խնդիրը ո՛չ նուազ կարեւոր է ժիւբոններէն, եւ փուշթանք ընելու որ նոյնչափ երկար վրայ ծգուած է: Սովորութիւն եղած է ըսել թէ վայելուչ կին մը իր կօշիկներէն ու ձեռնոցներէն կը ճանչցուի: Բերայի մէջ, փողոցներուն անկանոնութեանը պատճառաւ, կարելի չէ վայելուչ կօշիկներ հագնիլ յարատեւ կերպով: Նուրբ կօշիկները չեն դիմանար սալայատակներուն, որոնց սուր քարերը կը վիրաւորեն ոտքերը, անմիջական չփման մէջ գտնուելուն: Գալով հաստ կօշիկներուն, աններդաշնակ նօթ մը կը դնեն վայելուչ ամբողջութեան մը մէջ:

Նորաձեւութիւնը կը պահանջէ երկար եւ նեղ ոտքեր ունենալ: Քանի որ մեր մարդակազմութիւնը փոխած ենք սեղմիրաններու գործածութեամբ, հարկ էր որ մեր ոտքերուն ձեւն ալ փոխէինք: Սիրունի իտէալը, որ կը կայանար փոքր ոտքեր ունենալուն մէջ, այսօրուան իտէալը չէ ալ եւս:

Էկիյլ կոչուած արտաւոր կօշիկը մեծ ընդունելութիւն գտած է: Լուի ԺԵ. կրունկներով կօշիկները մէջտեղ ելած են նորէն: Անգլիական կրունկները, լայն եւ քառակուսի, պտոյտի առթիւ չեն գործածուիր ալ եւս:

Ճարմանդներով կօշիկները նորաձեւութենէ ինկած են: Կօշիկները չեն փայլեցներ ալ եւս: Միայն արանց կօշիկները կը ներկեն:

Իրիկուան կօշիկը, Ռիշըլիէօ տեսակէն, եւ վրան բաց, ծաղիկներով կը զարդարուի: Այծի կլաւէ մորթէ, ուլունքներով (պասնոծագ) ասեղնագործուած է:

Կտաւէ կօշիկը ամրան եղանակին միայն կը հագնուի: Շատ գէշ ճաշակ մը ունենալ կ'ենթադրէ բաց գոյն կօշիկներով պտըտիլ ցեխերուն մէջ, անոնց վրայէն հագնելով եւ լասթիքներ:

Թրգմ. Զ. Ն.

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱՊՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Բորթ-Արթուր. — Նոր գրաւումներ. — ամրոցները. — Ռուսերուն եւ ճաբոններուն կացութիւնը:

Բարիզ 20 դեկտ. — Ճաբոնական հեռագիր մը կը ծանուցանէ գրաւումը մէկ ամրութեան մը՝ Բիքուանի ամրոցներէն: Այդ ամրոցները, ինչպէս յայտնի է կը գտնուին Տրակոն լերանց գագաթին վրայ՝ Բորթ-Արթուրէն Տալնի տանող երկաթուղիին արեւմտեան կողմը: Կ'երեւայ թէ վերոգրեալ ամրութիւնը այն է որ սովորաբար «արեւմտեան կամ հիւսիսային Բիքուան» կը կոչուի, «Հարաւային արեւմտեան Բիքուան»էն զանազանելու համար: Ասոնց երկուքն ալ իրենց ետեւէն կրկնուած են բուն իսկ Բիքուանի ամրոցին: Հաղորդագրի վերջին ի վեր Ճաբոնները կը պարծենային թէ այդ ամրութեանց կողմնակի բոլոր մասերը քանդած են: Նոյեմ. 26ին քիչ մնաց որ գրաւէին հարաւային արեւմտեան Բիքուանը, որուն խրամատն իսկ անցած էին, պատուարներուն վրայ աւելի դիւրին յարձակելու համար: Ուրեմն երկու Բիքուաններէն մէկին վերջնական անկման լուրը անակնկալ մը պիտի չըլլար, բայց ճաբոնական հեռագրին պարունակութիւնը միտքերու մէջ կասկած մը կը յարուցանէ:

Զօրանոցով կը առնէ՞ թէ ինչու համար այդ հեռագրին մէջ ըսուած է որ Ռուսները նոյն ամրոցէն հեռացած են, եւ միայն Ռուսերուն ձեռքին թնդանօթներ գրաւուած ըլլալը կը ծանուցուի։ Այդ թնդանօթները հինգ հատ են, դաշտային. եւ ասկէ առաջ Նիշի-Նիշի լեռներին հրամանատարական մէկ նկարագրութենէն յայտնի է թէ Բիքուանի երեք ամրոցները խոշոր թնդանօթներ կը պարունակեն։ Հաւանօրէն Ռուսները ապաւէն տեղը միացած կ'երեւան արեւմտեան Բիքուանին եւ զայն սպառազինող թնդանօթներուն։ Ճաբոնները կը հասնին ամրութեան առջեւ, եւ խրամատէն անցնելու դժուարին գործը կատարելէ ետքը, անոնց առաջին ընելիքը կ'ըլլայ գրաւել կողմնակի ամրութիւնները՝ դաշտային հինգ թնդանօթներով սպառազինուած։ Այս մեկնութիւնը հիմնականապէս ամէնէն հաւանականն է, ինչ որ է գիտնալ թէ իրա՛ւ գրաւուած է արեւմտեան Բիքուանը, վասն զի Ճաբոնները անոր ետին գտնուած զանազան ամրութիւնները ձեռք անցնելէ ետքը միայն կրնան անոր ամրութիւններուն տիրել, զորս Ռուսները հեռանալէն ի վեր չինած են, ճիշմարիտ զօրաւոր ճակատ մը կազմելով, այդ կէս շրջանակը պաշտպանելու համար։ (Թան)

ԲՈՐԹ-ԱՐԹՈՒՐ

Բիքուանի յարձակումը. — Նիքոլա կայսեր անուան տօնախմբութիւնը. — Ռուս մարտանաւեր. — Ծոցին մէջ. — Ճաբոնական յաջողութիւններ.

Լոնտոն 20 դեկտ. Տէյլի Մէյլի թղթակիցը Բորթ-Արթուրը պաշարող ճաբոնական բանակէն կը հեռագրէ թէ նոյն բանակին ձախ կողմը դեկտ. 17ին ամենէ բլուր մը գրաւեր է Թայանկէն ամրոցէն 900 մեթր հեռուն, որ զօրաւոր կերպով ամրացեր էր։

—Չէ-Ֆուէն հետեւեալը կը հեռագրեն Տէյլի Թելէկրաֆի — Շթէսէլ զօրավարը, Չէ-Ֆուի ճամբով հեռագիր մը ուղղեց Նիքոլա կայսեր, Բորթ-Արթուրի դիմադրութեանը. Ն. Վեհափառութեան անուան տօնախմբութեանը առթիւ իր շնորհաւորութիւնները կ'ուղղէ եւ կ'ըսէ թէ կը պնդեմ՝ Բորթ-Արթուրը կարենալ պահելու Ռուսիոյ համար։ Կը յարէ թէ ամենակարող Աստուծոյ օգնութեամբը պիտի շարունակէ եւ մղել թշնամին, մինչեւ որ օգնութիւն հասնի։ Մասնաւոր հեռագիրներու նայելով, Նիքոլա կայսեր անուան տօնախմբութիւնը տօնուեր է կրօնական մեծահանդէս արարողութեամբ մը։ Թիւ 9 հիւանդանոցին վրայ ռումբ մը ինկնալով վիրաւոր մը մեռաւ եւ հիւանդ մը վիրաւորուեր է։ Ճաբոնները կ'օգտուին Միաօ-Թաօյի արշիպեղագոսին Թաքիթեօ կղզիէն։ Երէկ ճաբոնական բազմաթիւ մարտանաւեր խարսխած էին Եալուի գետաբերանը։

Թոքիօ.— Կը ծանուցուի թէ Սեվաստոբոլ դէմ կատարուած գործողութեանց պահուն Ճաբոնները երկու թորփիլանաւ կորսնցուցեր են։

Բարիզ.— Ճաբոնական դեսպանատունը հետեւեալ հեռագիրը կը հաղորդէ, որ Թոքիօյէն առնուած է դեկտ. 19 թուականով.— «Թոկօ ծովակալը կը տեղեկագրէ թէ դեկտ. 14ի գիշերը ռուսական նաւերուն դէմ կատարուած յարձակման պահուն ճաբոնական թորփիլանաւ մը վնասուած ըլլալով լքուեր է. Նաւազները ողջ միացուցեր են։ Ուրիշ թորփիլանաւ մըն ալ տեւական ռմբակոծութեան մատնուեցաւ, բայց կարելի եղաւ առնել։ Ասկէ զատ ճաբոնական նաւատորմը վնաս չկրեց։ Երկու հոգի մեռան եւ 14 ալ վիրաւորուեցան։ Ուրիշ Սեվաստոբոլ էգերքին շատ մօտ խարսխած էր, անկարելի եղաւ իմանալ անոր կրած վնասները, բայց քանի մը թորփիլներ անոր զարնուելով պայթեցան. Դեկտ. 15. գիշերը ճաբոնական թորփիլանաւերը նորէն սկսան յարձակիլ Սեվաստոբոլ եւ Օտվաժնիի դէմ. Քանի մը թորփիլահալածներ յաջողեցան թշնամի նաւին շատ մօտը երթալ եւ մէկ քանի թորփիլ արձակեցին։ Թշնամիին բուռն կրակին հակառակ, մեր նաւազները ողջ առողջ վերադարձան։ Երեք մեռած եւ երեք վիրաւորներ միայն կային։ Մեր դիտարանը այս առտու ծանոյց թէ ուրիշ թորփիլահալած մը խորտակեր էր եւ կազմածները խորտակուած էին։»

Լոնտոն — Ճաբոնական դեսպանատունը հետեւեալ հեռագիրը կը հաղորդէ.— «Թոկօ ծովակալը դեկտ. 18ին ընդարձակ տեղեկագիր մը ղրկեց ըսելով որ Բորթ-Արթուրի ներքին նաւահանգիստին մէջ ընկղմած ռուսական նաւերուն վիճակը գրեթէ միեւնոյնն է։ Նաւերը ալ կռուելու վիճակին մէջ չեն։ Սեվաստոբոլ համար ալ կը կարծուի թէ ալ եւս չի կրնար նաւարկել։ Այսու հանդերձ այդ մասին դեռ ճշգրիտ տեղեկութիւն մը չկայ։ Ռուսական վեց թորփիլահալածներ միայն ողջ կը մնան։»

Թոքիօ. Թոկօ ծովակալը կը հեռագրէ թէ կարելի ամէն հնարաւորութիւն կատարած է՝ ճշդելու համար որ Սեվաստոբոլ վերջնականապէս անգործածելի վիճակի մէջ է թէ ոչ։ Նաւային պահակ մը հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հաղորդէ Բորթ-Արթուրի ռուսական մարտանաւերուն դիրքին վրայ.— Բէրէզվիէթ երկու հարիւր մղոն հեռուն է Վագրի Պոչին հիւսիսային կողմէն, խարսխակալները դէպ ի հիւսիսային արեւմուտք դարձած են, 45 աստիճան դէպ ի հիւսիս։ Ջուրերը, եթէ բարձր ըլլան կը հասնին մինչեւ յառաջակողմի թափի արձակալ խաղավակը. խրած է առանց ծռած ըլլալու։ Կեդրոնի ծխնելոյզը [illegible] վնասուած է։ Բոլթավա, Ռեթվիզան, Բոպիէտա, Պալլատա ալ գրեթէ միեւնոյն վիճակը ունին եւ լքուած են։

—Եէզօ հաղորդակալը եւ Նոգիօնորա անդակալը Ճաբոնի մէջ հեռուներ հանդիսանալու վրայ են իրենց ընթացքին համար՝ Սեվաստոբոլի դէմ կատարուած արձակումներուն առթիւ։ Եէզօ հաղորդակալին թորփիլանաւերը նորոգուելու վրայ էին։ Երբ յարձակումը որոշուեցաւ, թորփիլանաւերէն մէկը խուսափելու կարող վիճակի մէջ դրուած, եւ առանց արտօնութեան սպասելու, հրամայեց ճակատամարտին մասնակցիլ։ Ձիւնի փոթորիկի մը մէջէն շոգեփող յառաջացաւ իր նաւը, յաջողեցաւ գտնել Սեվաստոբոլը, եւ այնքան մօտեցաւ անոր որ նոյն իսկ Ռուսերուն խօսակցութիւնը կը լսէր. անկէ թորփիլ մը արձակեց, յետոյ աւելի մօտենալով, ուրիշ մըն ալ արձակեց։ Սեվաստոբոլի մէջ ռումբը երկու մասի բաժնեց այդ թորփիլահալածը։ Թոկօ ծովակալին տեղեկագրէն արդէն յայտնի է Նօգաքոսա անդակալին փայլուն ընթացքը։ Ուզուածէն շատ աւելի կամաւորներ Թոկօ ծովակալին ներկայացան, Սեվաստոբոլի վրայ յարձակելու համար։ Հաւանական է որ Թոկօ ծովակալը իր ստորադասեալներէն մէկուն յանձնէ շարունակել պաշարումը եւ վարել վերջին գործողութիւնները։ Կը կարծուի թէ Միքասա Թօքիօ պիտի հասցնէ Թոկօ ծովակալը, որուն շքեղ ընդունելութիւն մը պիտի ըլլայ՝ մատուցած ծառայութիւններուն համար։

—Ճաբոնները, երէկ, օդը հանդարտ զօրաւոր ուժ մը արեւելեան Բիքուանի հիւսիսային ամրոցին զանազան դիրքերուն առջեւ դրուած։ Հետեւակները խորշը յառաջանալով գրաւեցին հիւսիսային ճակատը։ Ճաբոնները զօրաւոր դիրք մը ձեռք անցուցին «203 մեթր» բլուրին հարաւային արեւելեան կողմէն մէկ քիլոմեթր հեռուն, որպէս զի կարենան նոր քաղաքին վրայ յարձակիլ եւ Լիաօ-Թիշանի ու Բորթ-Արթուրի բանակայանին մէջտեղէն ճամբայ մը բանալ։ Սունկ-Սու-Շանի յարձակումը կը շարունակէ։ Բարիզի ճաբոնական դեսպանատան կողմէ հաղորդուած հեռագիր մը կը հաստատէ վերոգրեալ տեղեկութիւնները, յաւելլով որ Ռուսներէն դաշտային հինգ թնդանօթ, երկու խոշորանկեց եւ մեծաքանակ ռազմամթերք գրաւուած են։ Ամրոցին ներքին մասին քառասունի չափ Ռուսերու դիակները վերցուեցան։ Ճաբոններուն կորուստը տակաւին յայտնի չէ, բայց շատ կարեւոր ըլլալու չէ։

Չէ-Ֆու.— Ճաբոնցի փախստական մը որ «203 մեթր» բլուրին ճակատամարտներուն մէկ մասին ներկայ գտնուած է, այսօր Տալնիէն Չէ-Ֆու հասաւ։ Կ'ըսէ թէ Միքենթով հաղորդակատին նկարագրութիւնը չափազանցուած չէ։ Ճաբոնցին կ'ըսէ թէ Ռուսերուն կորուստը իրենց ըսածէն աւելի է, վասն զի քանի անգամ նոր զինուորներ առաքեր են, այն աստիճան որ վայրկեան մը կարծուեր է թէ Բորթ-Արթուրի ամբողջ պահակազօրքը հոն համախմբուած է։ Ռուսական դիակները խառնուեր են ճաբոնականներուն հետ։ Բլուրին գագաթները շատ ցից էին ու սահուն։ Այդ պատճառով Ճաբոնները չափ ռումբեր արձակեցին, որպէս զի խրամներ բացուելով մագլցումը դիւրանայ։ Ճաբոնները շատ պարագաներու մէջ [illegible] գի-կներուն [illegible]։ Ճաբոնցի փախստականը ըսաւ թէ Տալնիէն մեկնած ատեն իմացած էր որ Ճաբոններ քանի մը [illegible] թնդանօթներ հանած էին «203 մեթր» բլուրին վրայ։

ՄԱՆՉՈՒՐԻՈՅ ՄԷՋ

Յարձակումներ — Թնդանօթաձգութիւնք. — Ռուսական բանակեղին եւ եւյթը — Ճակատին վրայ

Լոնտոն, 20 դեկտ.— Մանչուրիոյ ճաբոնական բանակէն հետեւեալը կը հեռագրեն դեկտ. 19 թուականով.— «Դեկտ. 17ի գիշերը Ռուսները երեք անգամ յարձակեցան յառաջապահ դիրքերուն վրայ, Սանթաօքունկցոյի շրջակայքը. նաեւ յառաջացան մինչեւ Սին՛-Թաէնկ-Թան եւ Թաէնկյալքթուն, բայց բոլորովին ետ մղուեցան։ Դեկտ. 18ին ալ Սին-Փանկթայի մօտ Ռուսերուն կողմէ զետեղուած թնդանօթները սկսան կրակ ընել եւ ուժգին ռումբ արձակեցին Երկաթուղիի կամուրջին մօտերը՝ Շա-Հոյի վրայ։ Այդ ռմբակոծութիւնը Ճաբոններուն վնաս չպատճառեց։»

Մուքտէն. — Թնդանօթաձգութիւնը մայտ կը շարունակէ ճակատամարտի ճակատին ամբողջ երկայնքը։ Ամէնէն աւելի սաստիկ եղաւ դեկտ. 15ին, երբ Ճաբոնները ցոյց մը կատարեցին երկաթուղիին վրայ ռուսական յառաջացեալ դիրքերուն դէմ։ Ռուսերուն բանակը բոլորովին նկարագրելի տեսարան մը կը պարզէ։ Բլուրներուն կողերը եւ գիւղերը շրջապատող դաշտերը ծածկուած են ցրուած ամուր հիւղակներով. մուխի սիւներ կը բարձրանան սարերկրեայ ապաստանարաններէն։ Հիմա պարզ զինուորներուն տեղաւորները շատ լաւ շինուած եւ օդաւոր են. Ապակիով պատուհաններ ու վառարաններ ունին։ Չինական տուներու մէջ սպաներուն բնակարանները աւելի հանգստաւէտ են։ Զինուորները ամէն պէտքեր ունին, ինչպէս նաեւ ձմեռուան հագուստ ու տաք կերակուր։ Փոխադրութիւնները շատ լաւ կը կատարուին, վասն զի ճամբաները աղէկ վիճակի մէջ են ու հարթուած։ Զօր խտոյ ու ալիւրի մեծաքանակ պաշարները կը բերուին Մանչուրիոյ հիւսիսային կողմի մեծ ճամբաներէն, որոնց մէկ քանին ուղղակի կ'երկարին ռուսական բանակին հարաւային եւ արեւելեան դիրքերը։ Մթերանոցները ամէն տեսակ ապրանքներ կան, սակայն չափազանց սուղ են։ Թուղթ բաւականի գին ունի, որ ծխաթուղթի պէտքը բոլորովին դադրած ըլլալուն համար։ Նաեւ այն պարագային հետեւանօք թէ կարգ մը ապրանքներու փոխադրութիւնը չինական հողէն Մանչուրիա ընդհատուած է։ Մուքտէնի մէջ չինացի քաղաքացի հազար փախստականներ կան, առանց չինացի պաշտօնատարներ են եւ միսիոնարներ։ Անոնց սնունդի խնդիրը ծանր հանգամանք մը պիտի առնէ, եթէ Չինացիները շարունակեն հիւսիսային մթերանոցներէն արմտիք բերելու։ Օդը պայծառ է եւ ցուրտ։

—Թղթակից մը այցելեց ռուսական ճակատամարտի ամբողջ ճակատը։ Խրամատները եւ սարերկրեայ ապաստանարաններու շարք մը կը կազմէ գրեթէ հարիւր մղոն տարածութեան մը վրայ, որոնք փորուած են սառած հողին մէջ։ Հուն-Հոյի եզերքներէն սկսելով կ'երթան մինչեւ այդ գետը Շա-Հոյի ակերէն բաժնող լեռները։ Թնդանօթի գրեթէ անընդհատ կրակ մը կը կատարուի կեդրոնին մէջ, ուր հակառակորդ բանակները հրապարակին մէջ են։ Ռուսները այնքան մօտ են Ճաբոններուն, որ յաճախ կրնան ճանչցուիլ քննական պայթ կոտեւ ալ զինուորական պիտանը։ Անոնց ներկայութիւնը թնդանօթաձգութեան նշանն է։ Աջ եւ ձախ կողմերը ծայրի գիծերը հինգ կամ վեց մղոն հեռաւորութիւն մը ունին։ Ռուսները եւ Ճաբոնները երբեմն վաշտ մը կը յառաջացնեն երկու գիծերուն մէջտեղը։ Հետազօտութիւններ կ'ընեն, յարձակումներ կը կատարեն եւ երբեմն իսկ զինուորներ գերի կը բռնեն։ Երկու բանակներուն հիմնական դիրքը Լիաօ-Եանկի ճակատամարտին ատեն եղածին նման է։ Գործոն դաշտային միեւնոյն դիրքին մէջ պիտի գտնուին. Ռէնէնքամբֆ զօրավարին գրաւած տեղը, Թիէ-Լինկէն անդին, գեղատեսիլ է եւ անմատչելի. Նաեւ ցուրտ ալ կ'ընէ։ Ճաբոնները, սակայն, վերջերս մօտեցան ռուս զօրավարին գիծերուն եւ հինգ օր թնդանօթաձգութիւն կատարեցին, բայց հարկադրուեցան [illegible]։ Երկու օր շարունակ Ռուսները զինուորներ հալածեցին՝ սուրերը ձեռքերնին բռնած. Տասնըհինգ Ճաբոններ գերի բռնեցին։ Անոնց ձեռքը ինկած հետեւակներուն ոտքերը սառած էին։ Շատ թեթեւ հագուստներ կը կրէին, բայց անկէ ի վեր Քուրոքի զօրավարը ձմեռուան հագուստ բաշխած է իր զինուորներուն։ Այսօր ամբողջ բանակը ուրախութեան մէջ է Նիքոլա կայսեր անուան տօնախմբութիւնը տօնելու համար։ Մուքտէնէն դուրս, այդ առթիւ, զօրահանդէս մը կատարուեցաւ։ Ռուս զօրքերուն բարոյական վիճակը լաւ է. շատերը ճամբաներու շինութեամբ զբաղած են։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ՇՈՒՐՋԸ

Ծնունդի տօնը. — Երրորդ նաւաբաժինը. — Ֆրանսա եւ Ռուսիա. - Չինացիներուն դժգոհութիւնը — Ոսկիի գնում. — Ռոժեսթվենսքի ծովակալը.

Բեդերսպուրկ, 20 դեկտ.— Մուքտէնէն կը հեռագրեն Պիրժէվիա Վիէտոմոսթիի թէ մեծ պատրաստութիւններ կը տեսնուին, որպէս զի ռուսական բանակին մէջ լաւ տօնուի Ծնունդի տօնը։ Բանակին ամէն մասերուն եւ նոյն իսկ ճակատին վրայ Ծնունդի ծառեր կը պատրաստուին։ Այդ առթիւ մեծաքանակ նուէր տոպրակներ ժամանած են։

—Լիպաւայի մէջ մեծ փութկոտութեամբ առաջ կը տարուի Պալթիկի երրորդ նաւաբաժինը կազմող մարտանաւերուն զինաւորութիւնը, հակառակ գործաւորներուն թիւին անբաւականութեանը։ Այդ նաւերուն առաջումը փութացնելու համար, հիմնական փոփոխութիւններ չեն կատարուիր, այլ միայն նաւերուն մարմինը ու մեքենաները կը նորոգուին։

—Սվիեթ կ'ըսէ թէ Ֆրանսա անգնահատելի ծառայութիւն մը մատուցած է Ռուսիոյ, դիւրացնելով Պալթիկի երկրորդ նաւաբաժնին ուղեւորութիւնը եւ զանոնք ընդունելով ֆրանսական նաւահանգիստները, վասն զի հակառակ պարագային, ռուսական մարտանաւերը պիտի չկրնային ապաւինիլ անգլիական նաւահանգիստները։

Շանկայ — Նանկինէն [illegible] հազար չինացի բանակիցները դժգոհութիւն կը յայտնեն չինացի նաւագին մը մահուան առթիւ, զոր Ռուսները սպաննած են։ Չինացիներու դառնակարգը հակակրութիւն ցոյց տալ ուզելու երեւոյթը ունի Շանկայ գտնուող Ռուսներուն դէմ, սակայն տեղական իշխանութիւնները թող չեն տար եւ կը հրաւիրեն բնիկները սպասել կառավարութեան որոշման։

Լոնտոն — Նիւ-Եորքէն կը հեռագրեն Սթանտարտի թէ Ռուսիա կ'աշխատի ոսկի գնել Նիւ-Եորքի հրապարակէն։ Մ. Նահանգաց Կառավարութեան գնելիք բոլոր ձոյլ ոսկիները վար դրուած են։

Բարիզ — Ռուս Նաւային գնդապետ Քլատօ տեսակցութեան մը պահուն յայտարարեց թէ Ռոժեսթվենսքի ծովակալին նաւատորմին այն ատեն միայն յաղթութիւնը կրնայ ապահովել, երբ երրորդ նաւաբաժին մը փութով ղրկուի։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 23 դեկտ.— Ծանուցուեցաւ թէ չինական աղբիւրէ առնուած լուր մը նայելով՝ Ռուսները ետ առեր են «203 մեթր» բլուրը որ դեկտ. 5էն ի վեր Ճաբոններուն ձեռքը անցած է. Այդ մասին կը հեռագրեն «Սէնթրըլ Նիւզ»ի թէ Ռուսները, Սմիրնով զօրավարին հրամանատարութեանը տակ, յանկարծ յարձակեր են նոյն բլուրը գտնուող Ճաբոններուն վրայ։ Երկու կողմը երբեմն խառնուելով գերեզմանոտ կռիւ մը ըրեր է, բայց վերջնական արդիւնքը տակաւին յայտնի չէ։ Յարձակումները երկու կողմէն ալ անընդհատ կը շարունակեն. Ռուսները յաջողելու երեւոյթը ունին։

ՎԻԵՆՆԱ.— Ռոյթեր կ'իմանայ թէ Ռուսները, հակառակ իրենց մեծամեծ ճիգերուն եւ զոհողութիւններուն, չեն կրցած ետ առնել վերջերս Բիժանի ծովածոցին մէջ Ճաբոններուն գրաւած ամրոցները։

— Ռուսական ութը թորփիլանաւեր փախան Բորթ-Արթուրէն։

— Ճաբոնական նաւատորմը Սինկափուր ժամանելէ ետքը ճամբան շարունակեց դէպ ի հարաւ։ Ճաբոնները ամէն ջանք պիտի ընեն թող չտալու Պալթիկի ռուսական նաւատորմին որ Վլատիվոսթոք երթայ։

ԲԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— (Պաշտօնական).— Սախարով զօրավարը հետեւեալը կը հեռագրէ Ռուսիոյ ընդհանուր սպայակոյտին.— «Ճաբոնները դեկտ. 22ին յարձակում մը կատարեցին երկաթուղիին արեւելեան կողմի մեր դիրքին վրայ. սակայն կեդրոնէն և մեր խրամատներէն սկսանք թնդանօթ արձակել եւ անոնց յարձակումները դիւրութեամբ ետ մղեցինք։ Կորուստ բնաւ չկայ։ Դեկտ. 22ին եւ 23ին ընդհարումի համար տեղեկագիր չստացուեցաւ։»

ԼՈՆՏՈՆ.— Բիաօ-Չէուէն կը հեռագրեն Ռոյթերի թէ քանի մը օրէ ի վեր Բորթ-Արթուրի եզերքները տիրող բուռն փոթորիկները աւելի սաստկացած են եւ անընդհատ ձիւն ալ կը տեղայ։

—Չէ-Ֆուէն կը հեռագրեն Տէյլի Մէյլի թէ ռուսական ութը թորփիլահալածներ որոնք ռմբակոծութենէն զերծ մնալու համար Բորթ-Արթուրի առաջին նաւահանգիստը գացած էին, յաջողեր են դուրս ելլել եւ փախչիլ, օգտուելով փոթորիկէն եւ պաշարման գիծին թուլնալէն, ինչ որ արդիւնք է ճաբոնական մարտանաւերուն մեծ մասին դէպ ի հարաւ երթալուն։ Այդ թորփիլահալածներուն ամէն մէկը զատ զատ տեղեր գացած են։ Ճաբոնական նաւաբաժին մը ետեւերնէն յառաջացաւ եւ թորփիլանաւերէ բաղկացած, ղրկուած է՝ ռուսական թորփիլահալածները հալածելու։

ԼՈՆՏՈՆ.— Չէ-Ֆուէն առնուած հեռագիր մը կը հերքէ այն լուրը թէ «203 մեթր» բլուրը նորէն Ռուսերուն ձեռքը ինկած ըլլայ։ Վերոգրեալ հեռագիրը կը յարէ.— «Ռուսները [illegible] բուռն ճակատամարտէ մը ետքը պահ մը գրաւեցին նոյն բլուրը, բայց յետոյ հարկադրուեցան ետ քաշուիլ։»

ԲԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Մուքտէնի մէջ Քուրոփաթքին զօրավարին նախագահութեամբ զինուորական խորհուրդ մը գումարուեցաւ։ Ներկայ գտնուեցան Լինեւիչ, Քաուլպարս եւ Կրիբէնպերկ զօրավարները եւ սպայակոյտի անդամները։ Կը կարծուի թէ Բորթ-Արթուրը պաշարումէ ազատելու մասին կարգ մը որոշումներ տրուած են։

ԲԱՐԻԶ.— Բեդերսպուրկէն կը հեռագրեն թէ Ալեքսի մեծ դուքսը կայսերութեան խորհուրդին նախագահ պիտի անուանուի եւ Ալեքսիեֆ ծովակալն ալ՝ մեծ-ծովակալ։

—Բէքինէն կը հեռագրեն թէ Չինաց մէջ մեծ դժգոհութիւն մը կայ Ճաբոններուն արարքներուն դէմ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Նախարարապետ Պ. Պալֆուր ցրտառութեան հետեւանքով հիւանդ է։

ԾՆՈՒՆԴԸ ԱՆԳԼԻՈՅ ՄԷՋ

Անգլիոյ թղթատարական վարչութիւնը.— Այս տարուան Ծնունդը.

Լոնտոն, 20 դեկտ.— Ծնունդի առթիւ, ամէն տարի, Անգլիոյ թղթատարական վարչութեան գործը կը շատնայ։ Ծնունդը կամ անգլիերէն բառով Քրիսմըս, այս տարի հանդարտօրէն պիտի տօնուի հինգ տարիէ ի վեր։ Անցեալ տարի, մաքսային քաղաքականութեան վրայ բուռն վէճ մը կար։ Երկու տարիէ ի վեր, հազիւ պատերազմէն ազատած, որ այնքան ընտանեկան յարկեր սուգի մատնած էր, Անգլիացիք նոր կը գտնեն ինքզինքնին։ Թղթատարական վարչութիւնը Ծնունդի եւ Նոր Տարիի առթիւ 4000 նոր գործաւոր առած է։ Գործերու դիւրութեան համար, վարչութիւնը կը յիշեցնէ թէ կարելի է բոլոր նամակները եւ ծրարները քանի մը օր առաջ ղրկել, անոնց վրայ նշանակելով. «Ծնունդին բացուելու է։»

ՍԻՎԼԹՕՆԻ ԳՈՐԾԸ

Տեսակցութիւն մը Տիկին Մէնարի հետ.— Պ. Սիվըթօնի գործած խայտառակութիւններ.— Քննութիւն մը.— Տիկին Սիվըթօնի յայտարարութիւններ.— Կեանքի ապահովագրութիւն.— Սպասուհիի մը յայտնութիւններ.

Բարիզ 20 դեկտ.— Տիկին Սիվըթօնի յայտարարութիւններէն յետոյ, անշուշտ, շահեկան է լսել տիկին Մէնարի բացատրութիւնները։ Թանի մէջ խմբագիրը տեսակցութիւն մը ունեցած է Պ. Մէնարի եւ իր կնոջ հետ։ Իր կնոջ հիւանդութիւնը եւ զայն արգիլափակ ըրած ըլլալու դէպքերը հերքեց Պ. Մէնար։ Արդարեւ Տիկին Մէնար քաջառողջ կը թուի, առանց ֆիզիքական տառապանքի հետք մը կրելու դէմքին վրայ։ Տիկին Մէնար ըսաւ թէ, իր ամուսինին թախանձանքներուն վրայ, յայտնած էր իր ախորժութեան պատճառը։ Պ. Մէնար նամակ մը գրելով զգուշացուցեր Տիկին Սիվըթօնի, խնդրած էր որ զի՞նքը տեսնէ անպատճառ։ Այդ տեսակցութեան շարժառիթը ան էր որ Պ. Մէնար կ'ուզէր բացատրութիւններ լսել, Պ. Սիվըթօնի դառնալուած, որուն ելքը յայտնի չէր։ Տիկին Մէնար խօսելով մօրը այցելութեան վրայ՝ ըսաւ թէ ամէն ինչ պատմած է մօրը, որ նոյնքան ալ զայրոյթ զգացած էր իր ամուսնոյն անխոստովանելի արարքներուն նկատմամբ։ Տիկին Սիվըթօն սկզբան կարծած էր թէ Սրայի մէջ պատահած մէկ միջադէպին կրկնութիւնն էր։ Բայց տիկին Մէնար ամուսնանալէն յետոյ իրազեկ ըլլալով կարգ մը բաներու, որոնց անտեղեակ էր փոքր եղած ատեն, իր մօրը յայտնած էր թէ առաջ Պ. Սիվըթօնի անյարգալի արարքներուն ենթարկուած էր։ Օր մը, տիկին Սիվըթօնի աղջիկը ըսած էր իր մեծ հօր. «Հայրիկը այնպիսի զգուանքներ կ'ընէ ինծի որ մայրիկին զգուանքներուն չեն նմանիր։» Ու սկսած էր արտասուել, Բոժինը քնել փոքրիկը, անաղարտ զգացած էր զայն։ Եթէ չըրեզերը, ալ աւելի աղտոտ փորձերու պիտի ենթարկուէր։ Աննա Սթիլմոքէր սպասուհին ալ զոհ գացած էր այդ լրբութեան։ Տիկին Սիվըթօն, երիկուան, դարձեալ իր փեսին տունը երթալով, բուռն վիճաբանութիւն մը ունեցած էր։ Պ. Սիվըթօն ամէն բան ուրացած էր։ Յաջորդ օրը տիկին Մէնար ու Պ. Սիվըթօն դիտմամբ առանձին ձգուած էին տան մէջ, որպէս զի այս վերջինը խոստովանութիւններ ընէ։ Տիկին Սիվըթօն դրան ետեւէն մտիկ կ'ընէր։ Պ. Սիվըթօն հասկնալով որ ծուղակ մը կը լարուէր իրեն դէմ, զգոյշ վարուած էր։ Բայց ի վերջոյ Տիկին Մէնարի կողմէ դէպք մը յիշատակուելու առթիւ, երբ սպասուհին ներս կը մտնէր, Պ. Սիվըթօն կէս-խոստովանութիւն մը ըրած էր. «Այո՛, կը խոստովանիմ որ անխոհեմ գտնուեցայ։ Աղջկանս նկատմամբ [illegible] վրայ կը զղջամ։ Մեկնինք»։ Այս տեսակցութենէն քիչ յետոյ, Պ. Մէնար լսելով Պ. Սիվըթօնի այցելութիւնը, իր զգեստներէն անհամբեր վազած գացած էր, կնոջը եղած նախատինքին վրէժը լուծելու եւ Պ. Սիվըթօնը ապտակահարելու համար։ Տիկին Սիվըթօն իր փեսին ըսած էր թէ ամուսինը ամէն բան խոստովանած էր արդէն։ Թողէր իր ներկայութիւնը։

— Հարցաքննիչ դատաւորը հրամայեց Պ. Սիվըթօնի փորոտին քննել, երեւան հանելու համար թէ քնաբեր դեղ մը չէ՞ր առած, քանի որ իր մահուընէ երեք օր առաջ կը գանգատէր անքնութենէ առողջելու համար։ Սակայն փորոտին տարրալուծութեան մէջ ըլլալով, փորձագէտները չպիտի կրնան որոշ եզրակացութեան մը յանգիլ։

— Հարցաքննիչ դատաւորը Պ. Սիվըթօնի բնակարանը երթալով, առումը վերակազմեց եւ հարցումներ ըրաւ տիկին Սիվըթօնի ու սպասուհիին։ Քանի մը ժամ յետոյ, հարցաքննիչ դատաւորին խնդրանօք, Տիկին Սիվըթօն դատական պաշտօնատան գնաց եւ յայտարարեց թէ ամուսինը անձնասպան եղած էր, ինչպէս առաջին անգամ ըսած էր հարցաքննիչ դատաւորին։

—Կապրիէլ Սիվըթօն, չորս տարի առաջ, իր կեանքը 150,000 ֆրանքի ապահովագրած էր Մուչուալ Լայֆ Ընկերութեան, ի նպաստ տիկին Սիվըթօնի։ Ընկերութեան տնօրէնը լրագրի մը ներկայացուցչին յայտարարեց թէ ապահովագրութեան գումարը ամբողջապէս պիտի վճարուի տիկին Սիվըթօնի, եթէ երբեք արդարութիւնը հաստատէ թէ Պ. Սիվըթօն արկածի զոհ գացած է կամ իր ազատ կամքով անձնասպան եղած է, Ընկերութիւնը, իր կնքած պայմանագիրին համաձայն, 150,000 ֆրանքը պիտի մերժէր վճարել, եթէ երբեք Պ. Սիվըթօն սպաննուած ըլլար իր կնոջ կողմէ։

— Ինչպէս գրեցինք, Աննա Սթիլմոքէր ամբաստանած էր Պ. Սիվըթօն իր անբարոյական արարքներուն համար, որոնց զոհ եղած էր անոր քով ծառայած միջոցին։ Տանըպեօթը առերեսման եղած ատեն, օր մը, Պ. Սիվըթօն սենեակի մը մէջ առանձին գտնելով սպասուհին, սպառնացած էր որ զգաստարան մը պիտի դնէ զինքը՝ եթէ երբեք շարունակէր իր [illegible]։ Սպասուհին ժխտական պատասխան տուած էր։ Այն ատեն շատ վախցած էր սպասուհին, որովհետեւ Պ. Լըմէթրի մէջ այդ բանը պատմելու փակ կ'ընէն անբարոյական արարքները, մինչեւ քննութեան աւարտը։ Մէկ օր, [illegible] ըլլալու չէր, կրնար դիմադրել [illegible]։ Ու սակայն Պ. Սիվըթօն յարձակելով սպասուհիին վրայ, բռնաբարած էր զայն։ Այնուհետեւ Պ. Սիվըթօն վախնալով որ սպասուհին օգնութիւն կ'աղաղակէ, չէր կրկնած իր արարքը, այլ բաւականացած էր ուրիշ լպրշութիւններով։ Աննա Սթիլմոքէր նաեւ յայտարարեց թէ Պ. Սիվըթօն 5000 ֆ. տալ առաջարկած էր իրեն, Պելճիքայէն նորատի աղջիկ մը բերելու համար, զոր Բարիզի մէջ տեղ մը պիտի դնէր։ Ամբողջ ծրագիր մը պատրաստած էր այդ մասին։ Սպասուհին մերժած էր ատանկ գործ մը կատարել։

Ներքին Լուրեր

ՍԷԼԱՄԼԸՔԸ — արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտիէ մզկիթին մէջ. Վեհ. Սուլթանը կէսօրին նոյն մզկիթը գնաց փառաւոր հանդէսով եւ ուրբաթի աղօթքը կատարելէ ետքը Կայս. Պալատ դարձաւ։ Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին Ֆրանսայի, Գերմանիոյ եւ Հոլանտայի դեսպանները՝ իրենց առաջին թարգմաններով. Օսմ. Պանքային ընդհանուր Տնօրէն Պ. Տըֆէս, Յոյն Մելքիթներու Պատրիարքը, ամերիկեան հիւպատոսը ու կինը եւ քսանըհինգի չափ օտարազգի հիւրեր։ Ներկաներէն ոմանք ալ արժանացան կայս. մեծարանաց։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ.— «Երէկ, ուրբաթ, Սէլամլըքի արարողութենէն ետքը, Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհուած արտօնութեամբ, Գերմանիոյ դեսպան Պարոն Մարշալ ֆոն Պիպերշթայն, Ֆրանսայի դեսպան Պ. Քոնսթան եւ Հոլանտայի դեսպան ալ Պլէնա կոմսը այցելութիւններ պատուի ունեցան Ն. Վեհափառութեան ներկայանալու։

«Յոյն Մելքիթ Կաթոլիկներու Պատրիարք Տ. Կիրիլլոս ալ Վեհ. Սուլթանին կողմէ ընդունուելու պատուոյն արժանացաւ եւ Սուրիա վերադառնալուն առթիւ իր հրաժեշտի ողջոյնը եւ հպատակութեան զգացմանց հաւաստիքը մատոյց յառաջ կայս. Գահոյից։»

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ.— Վեհ. Սուլթանը իմանալով որ ծովային առեւտրական նաւապետներուն վարժարանին անցեալ տարուան երեսունչորս շրջանաւարտները տակաւին անպաշտօն կը մնան, հրամայեց անոնց դեր-անդակալի աստիճան տալով յարմար վայրեր պաշտօնի կոչել. Կայս. այդ Իրատէն ծովային նախարարութեան կողմէ հաղորդուեցաւ այդ ուսանողներուն։

ԻՊՐԱՀԻՄ ՓԱՇԱ.— Կայս. Իրատէի մը համաձայն, Համիտիէ հիւանդանոցին բժիշկներէն դեր-գնդապետ Զէքի Նաշիթ պէյ, երէկ իրիկուան, Սերէզ ուղեւորեցաւ՝ դարմանելու տեղւոյն 8րդ զօրաբաժին հրամանատար միրլիւա Իպրահիմ փաշան որ հիւանդ է։

ՄԷՀՄԷՏ ՓԱՇԱ.— Կայս. Իրատէի մը համաձայն միւլազիմ Մուսթաֆա պէյ, նաւային [illegible] զինուորներու հրամանատար Մէհմէտ փաշային պաշտօնը երկարելով արձակութիւնը հարցուց, վասն զի Մէհմէտ փաշա տակաւին հիւանդ է։ Կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ Համիտիէ հիւանդանոցին բժշկապետ Իպրահիմ փաշան զայն դարմանէ։

ՔԻԼԼ (Գերմանիա) մէջ նորոգուող Ասարը Թեվֆիք մարտանաւին կաթսաները նոր դրութեանց համապատասխան չըլլալով, նաւագործարանը առաջարկած է 482,000 մարքի փոխարէն վեց նոր կաթսաներ շինել, որով թէ՛ նաւին արագութիւնը պիտի աւելնայ եւ թէ ածուխի սպառման մասին ալ խնայողութիւն պիտի ըլլայ։ Զննիչ պաշտօնատարը այդ մասին խորհրդակցութիւն ու բանակցութիւն կը կատարէ։

ՋՕՐԱՆՈՑ.— Սպարապետի Դուռը, կայս. Իրատէի մը համաձայն, գրեց Գ. զօրաբանակին (Մանասդըր) հրամանատարութեան որ փութով ձեռնարկուի Սէրֆիճէ ու Ենիճէ-Վարտարի մէջ զօրանոցներու շինութեանը։

—Չաթալճայի մէջ ալ զօրանոց մը պիտի կառուցուի։

ԱՐՄՏԻՔԻ ՍԱԿԱՐԱՆ. — Գրուեցաւ ձեռնհաս պաշտօնատարներին փութով գործադրել Կ. Պոլսոյ մէջ հաստատուելիք արմտիքի սակարանին կանոնագիրը։ Ինչպէս յայտնի է, այդ սակարանը պիտի հիմնուի, պէտք եղածին պէս սահմանելու արմտիքներու գինը որոնք հացի գինը բարձրացնելու կամ զեղչելու հիմը կը կազմեն։

ՆԻՑՑԷԻ առեւտրական սենեակը գրեց Կ. Պոլսոյ Առեւտրական Սենեակին որ Պաղտատի երկաթուղիին առաջին մասէն Գոնիա-Էրէյլիի գիծէն պէտք եղածին պէս օգտուելու համար, Պուլկուրլուի կայարանէն մինչեւ Պէլքէ անուն տեղը խճուղի մը շինուի։ Կ. Պոլսոյ Առեւտրական Սենեակը հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան դրկեց ծրագիրը։

ՀԱՑԿԵՐՈՅԹ.— Աւստրիոյ եւ Ռուսիոյ դեսպանատուններուն մէջ յառաջիկայ երկուշաբթի հացկերոյթներ պիտի տրուին։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ դեսպան Պ. Լահովարի յառաջիկայ շաբթու, Պուքրէշ պիտի ուղեւորի արձակուրդով։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՔԻ վարչական խորհուրդին մէջ անգլիական պատուիրակ Պ. Ատամ Պլոք՝ Հանրային Պարտքի վերջին տեղեկագրին անգլիերէն թարգմանութիւնը հրատարակած է, անոր կցելով իր կողմէ վերլուծում մը՝ որուն ամփոփումն է հետեւեալը.— Պ. Պլոք՝ նախ Հանրային Պարտքի միացեալ սամ. եկամուտներուն վրայ ըրած նպաստաւոր ազդեցութիւնները ի վեր կը հանէ։ Հասոյթները մեծապէս բաւած են պարտքերու համար պէտք եղած գումարներուն եւ ընթացիկ տարեշրջանին առաջին վեց ամիսները՝ 52 հազար օսմ. ոսկիի յաւելուածական հասոյթ մը տուած են, եւ Պ. Պլոք կը կարծէ թէ տարւոյն վերջին այդ հասոյթը 80,000-100,000 ոսկի պիտի ըլլայ։ Նաեւ թէ՝ դրոշմի նոր օրէնքը ապագային աւելի պիտի աւելցնէ այդ հասոյթը։ Վերջին տարեշրջանի հասոյթները 1902 եւ 1900 տարեշրջաններու հասոյթներէն 32,000 ոսկի աւելի եղած են.— Դրոշմի նոր օրէնքը տակաւին մասնակի կերպով գործադրութեան դրուած է, եւ անոր մասին եղած մէկ քանի տարբերութիւնները՝ կարծուածէն աւելի անկարեւոր են, եւ դիւրաւ կատարուելիք բարեփոխումներու պիտի յանգին։ Դրոշմի օրէնքին գործադրութիւնը, երեք ամսուան միջոցին, միայն Կ. Պոլսոյ համար՝ անցեալ տարեշրջանին հետ բաղդատմամբ հարիւրին 30 աւելի հասոյթ մը տուած է։

ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ բժշկական վարչութեան հաշուակալ Հայատր պէյ որ ժամանակէ մը ի վեր հիւանդ էր, երէկ գիշեր մեռաւ եւ յուղարկաւորութիւնը այսօր պիտի կատարուի։

ՌՈՒՍԻՈՅ Նիքօլա կայսեր անուան տօնախմբութեանը առթիւ Սօֆիայի ռուսական հիւպատոսին կողմէ տրուած հացկերոյթին Ֆէրտինանտ իշխանն ալ ներկայ գտնուելով, բանախօսութիւն մը արտասաներ եւ համոզում յայտներ է թէ Ռուսիա յաղթական պիտի հանդիսանայ ներկայ պատերազմին մէջ։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻՆ կողմէ Սուրիական Տրիպոլսոյ մէջ հաստատուած ճիւղին Տնօրէնն է Պ. Բրիւնեթօ, նախկին փոխ-Տնօրէն Դամասկոսի, իսկ փոխ-Տնօրէնը՝ Պ. Ֆօյժեր՝ Սամսոնի ճիւղին պաշտօնէներէն։

—Երուսաղէմի ճիւղին Տնօրէնն է Պ. Ռոսի եւ փոխ-Տնօրէնը՝ Պ. Նէաէրման։

ՄՈՒՔՏԷՆԷՆ կը հեռագրեն թէ ռուսական կամաւոր նաւատորմին գործակալ Պ. Եաւկովիչի եղբայրը՝ Տանի Խազախներու փոխ-գնդապետ Պ. Եաւկովիչ մեռեր է։

ԱՒՍՏՐԻՈՅ դեսպանը, տաչի օրը, այցելութիւն տուաւ Ֆրանսայի ու Իտալիոյ դեսպաններուն եւ անգլիական դեսպանատան գործակատարին։

ՑՈՒՆԱՑ Տ. Եօաքիմ Ս. Պատրիարքին հեղինակած համակրութիւն յայտնող գիրեր կը հասնին ամէն կողմերէ։ Այս անգամ այդ կարգի գիրեր հասած են Սաքըզի եւ Սէրէզի հասարակութիւններուն կողմէ։

—Տ. Եօաքիմ Ս. Պատրիարքին քահանայութեան օծման 40րդ. տարեդարձը ըլլալով, Ն. Սրբազնութիւնը շնորհաւորութիւնները ընդունեց բազմաթիւ կրօնականներու եւ աշխարհականներու։ Խառն Ժողովոյ անդամները երէկ իրենց նիստէն վերջը խմբովին Ն. Սրբազնութեան քով գացին, եւ իրենց Նախագահը Տիմէթօքոյի մետրապօլիտը ճառ մը խօսելով մաղթեց որ տակաւին երկար ատեն Պատրիարքական աթոռին վրայ մնայ։

ՆՇԱՆԱԴՊՆԵՐՈՒ կառավարական հողերուն վրայ մինչեւ հիմա առանց արտօնութեան կառուցուած շէնքերուն համար որոշուեցաւ վար չառնել, այլ եթէ անոնց տէրը որ եւ է արգելիչ պատճառ չունի, արտօնութիւն ալ՝ կրկին տասանորդ առնելով։ Ասկէ վերջն ալ թող չտալ այդ կարգի շինութիւնները եւ կառուցուելիքներն ալ ի՛նչ տեսակէ ըլլան, վար առնել։

ՀԵԼԼԷՆԱԿԱՆ դեսպանը, տաչի օրը, Ֆէնէր երթալով այցելութիւն տուաւ Ցունաց Ս. Պատրիարքին եւ Էրաէքի մետրապօլիտ Տ. Աթանասիոսի։

ՌՈՍՈՒԼԱԹՕ ՊԷՅ, իրաւագէտ խորհրդական կայս. անձնական Գանձուն եւ առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան, երէկ առաւօտ մեռաւ Բերայի բնակարանին մէջ։ [illegible] տարեկան ունէր։

ԻՒՆԻԱՑԻ մէջ անցեալ օրուան հրդեհին երեսուն խանութներ միայն այրեր են։

ԷՏԻՐՆԷԷՆ կը գրեն թէ Բիրիկլէնէ Թաղին յունական նախնական վարժարանին աշակերտուհին՝ Օր. Սալթանօ ինքզինքը գետը նետելով անձնասպան եղեր է։

ԳԱՅՍԷՐԻԻ ԿԱՊԵՐՏՆԵՐԸ.— Գայսէրիի մէջ կապերտի առաջնակարգ վաճառականներէն յանձնաժողով մը կազմուեր է՝ կապերտներուն պատրաստութեան առթիւ գործուած խարդախութիւնները արգիլելու, ներկատուներու մասին հարկ եղածը ի գործ դնելու եւ կապերտագործութիւնը զարգացնելու համար։

ԲԵՐԱՅԻ ՄԵԾ ՓՈՂՈՑԸ.— Հարսնաց Ղպար մը, կ՚ըսէ Մոնիթէօր, գնեց Բերայի Մեծ Փողոցին վրայ Թիմանի եւ Տէրվիշ փողոցներուն մէջտեղը գտնուած բոլոր տուները, ինչպէս նաեւ Սանթա-Մարիա եկեղեցիին դիմացի անկիւն փողոցին բոլոր շէնքերը։ Ասոնց ամէնքն ալ վար առնուելով, անոնց տեղ ապարթըմաններ պիտի կառուցուին։ Շինութիւնները պիտի սկսին գարնան։ Հիմակուան շէնքերուն վարձակալներուն ծանուցուած է որ ժամանակին ուրիշ տեղ փոխադրուին։

ՔՐԷՏԻ ՖՈՆՍԻԷ ԷԺԻՊՍԻԷՆԻ դեկտ. 15ին (Ն. Տ.) քաշուած վերջին վիճակահանութենէն 50,000-ական ֆր. շահած են 1886ին հրապարակ հանուածներէն 147,897 եւ 1903ին հրապարակ հանուածներէն ալ 694,758 թիւերը։

ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ.— Բերայի Ցունաց Բանոյա եկեղեցին, անցի գիշերը, գողեր մտնելով Թաղական Խորհրդարանին մէջ դրամարկղը կոտրեցին։ Ոստիկանութիւնը իմանալով քննութեան ձեռնարկեց եւ տեսաւ թէ դրամարկղը մէկ տեղէն կոտրուած է, սակայն դրամարկղը բացուելով հաստատուեցաւ թէ մէջը գտնուած մեծաքանակ գումարէն բան մը չէ գողցուած։ Գողերը բաւական աշխատեր են դրամարկղը կոտրելու, բայց կ՚երեւայ թէ ժամանակ չեն ունեցեր դրամները շորթելու եւ փախեր են։ Դրամարկղին մօտ կային գողի լապտեր մը ու գործիքներ։ Ոստիկանութիւնը որ եւ է նշան չտեսաւ թէ գողերը եկեղեցիին դուռնէն բակը մտած եւ դրամարկղը գտնուած անկիւնին դուռը բացած ըլլան։ Ոստիկանութիւնը հարցաքննեց նոյն աննակը պահող Տիմիթրի անուն անձը եւ եղբայրը։ Տիմիթրի զանազան յայտարարութիւններէ ետքը խոստովանեցաւ թէ Անտրիքօ անուն ա՛նձը որ նոյն եկեղեցիին մէջ պահապան էր եւ չորս ամիս առաջ ճամբուած, հա՛ղցէ է զինքը դրամարկղը կոտրել [illegible]։ Տիմիթրիի հաւաստմամբ Անտրիքօ, Եանքօ անուն անձի մը եւ ուրիշի մը հետ, անցի գիշերը եկեղեցին գացած դրամարկղը կոտրած էին, սակայն առաւօտ եղած ըլլալով գործերնին չէին կրցած աւարտել եւ փախած էին։ Թէ՛ Տիմիթրի եւ թէ միւս ընկերները ձերբակալուեցան։

ՔԱՏԸԳԻՒՂԻ բացերը, երէկ առտու, [illegible] բեռցած մաւնա մը ընկղմեցաւ։ Մաւնավարները՝ Մէհմէտ եւ Հալիմ ազատուեցան։

ՖԷՆԷՐԻ գինետուններէն մէկին մէջ, երէկ, վէճ մը գործուեցաւ։ Զիւա, Խալիլ եւ Թահիր կ՚արբենային ու առանց մէ Զիւա խռովութիւններ կ՚ընէր։ Ոստիկան Հիւսէյին Հիւսնի էֆ. տեսնելով ներս մտաւ եւ ուզեց Զիւան ձերբակալել, սակայն Զիւա ռէվոլվէրով երեք անգամ կրակ ըրաւ ոստիկանին վրայ։ Գնդակները վրիպեցան եւ ռէվոլվէրը գետինը ինկաւ։ Ոստիկանը ուզեց զէնքը գետնէն առնել, բայց ոտքը սահելով կռնակի վրայ ինկաւ։ Զիւա դանակը քաշելով մխեց ոստիկանին պորտը եւ փախաւ, սակայն քիչ վերջը ձերբակալուեցաւ։ Միւս ոստիկանները հասնելով Հիւսնի էֆ. դեղարան մը տարին եւ յետոյ Ոստիկանութեան Դուռը ղրկեցին զայն։ Զիւա խոստովանեցաւ իր գործած ոճիրը, ըսելով որ գինով վիճակի մէջ ըլլալուն, ըրածը չէր գիտեր։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Պատրիարք Հայրը վաղը առաւօտ ներկայ պիտի գտնուի Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ ժամերգութեանց եւ քարոզ պիտի խօսի։

—Ելմտական վերջին կարգադրութեանց համաձայն, ինչպէս ուրիշ բարեպաշտ հաստատութիւններու, նոյնպէս ալ Ազգ. Հիւանդանոցի շնորհուած հացին ալ մասին Կայս. պարէնը մասամբ զեղչուած էր։ Հաղորդաձայնութիւնը նկատելով որ այդ գթութեան յարկին յարատեւութեան համար անհրաժեշտ է Կայս. կառավարութենէն նախապէս շնորհուած հացին ալ մասին ամբողջ քանակութիւնը, այս առթիւ դիմեց Ս. Պատրիարք Հօր եւ խնդրեց որ դիմում ընէ Կայս. կառավարութեան մօտ, զեղչուած քանակին վերաշնորհումին համար։

—Ամերիկեան Պորտ Ընկերութեան գանձապետ Պ. Բիթ երէկ Պատրիարքարան երթալով այցելեց Ս. Պատրիարք Հօր։

—Ռոտոսթոյի Առաջնորդ Տ. Վահրիճ վրդ.ի եւ Պոզղատի առաջն. տեղապահ Տ. Սերովբէ վրդ.ի պաշտօնները հաստատող Կայս. Պերաթները երէկ յանձնուեցան Պատրիարքարան։

—Ս. Պատրիարք Հայրը երէկ առաւօտ այցելութիւն տուաւ Պետական Խորհրդոյ Նախագահ Սաիտ փաշայի եւ հինգշաբթի առաւօտ ալ Ցեղ. Մելքիթներու Պատրիարք Տ. Կիրիլոսի։

—Ուսումն. Խորհուրդը երէկ իր ամփոփական նիստը կազմեց Ղալաթիոյ Խորհրդարանը, եւ ի մէջ այլոց զբաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներով։ 1. Անցեալ նօթ. Նեակին Թորոս էֆ. Բարթողամեան՝ որ իր երկու հօրեղբայրաց հետ համաձայն էր իր անձնականէն Խասգիւղի Ս. Ներսէսեան վարժարանը վերաշինել, վախճանած ըլլալով, Խորհուրդը իր ցաւակցութիւնը յայտնեց անոր մահուան առթիւ եւ որոշեց վշտակցութեան գիր մը ուղղել անոր երկու հօրեղբայրներուն՝ Բարթողամեան Տիգրան եւ Միրիճան էֆ.ներու։ 2. Նախորդ նստի յանձնարարութեան համաձայն, Սահակեան էֆ. Կարապետեան նախաքննած էր Եվէրեկի ազգ. վարժարանի ուսուցիչ Կարապետ էֆ. Բէհեսեանի հրաժարման խնդրին վերաբերեալ գիրը։ Խորհուրդը լսելէ յետոյ այդ քննութեան արդիւնքը որոշեց խնդրել Ս. Պատրիարքէն, որ հաճի յանձնարարել Վիճակին առաջն. փոխանորդին՝ տեղւոյն վրայ քննել ընդ փոյթ իրողութիւնը, եւ ըստ իրաւանց եւ արդարութեան պարտ ու պատշաճը անօրինելով, յայտագրել։ 3. Միջագիւղի ազգ. վարժարանին ուսումնական եւ նիւթական մատակարարութեան քննութեան առթիւ, Խորհուրդը որոշեց դատոց որ այդ քննութիւնը կատարուի յառաջիկայ ուրբաթ, ժամ 4ին։

—Ազգ. Հիւանդանոցի Տիկնանց Խնամակալութենէն Տիկնայք Տիլպէր եւ Գարագաշեան եւ Օր. Միւհէնտիսեան երէկ Ազգ. Հիւանդանոց երթալով որբանոցներու բարւոք ուղղութեան մասին խորհրդակցութիւն մը կատարեցին եւ մերժեցին հրաժարականը Տիկ. Իբրանոսեանի։ Ազգ. Հիւանդանոցի Տնօրէն Ցակոբ էֆ. Համամճեան երէկ Պատրիարքարան գալով, այցելեց Ս. Պատրիարքին՝ ինչ ինչ գործոց կարգադրութեան համար, Համամճեան էֆ. հաղորդեց նաեւ Ն. Սրբազնութեան թէ Տիկնանց Խնամակալութիւնը մերժած է Տիկին Իբրանոսեանի հրաժարականը։

—Ազգ. Հիւանդանոցի տարեկան Նուագահանդէսին՝ Պատրիարքարանը ասկէ առաջ բարձրագոյն արտօնութիւնը ստանալու համար դիմում ըրած էր պաշտական իշխանութեան՝ որ այդ արտօնութիւնը շնորհած ըլլալով, Կարգադիր Մասնախումբը հարկ եղած միջոցները պատրաստելով, կը ջանայ Նուագահանդէսը ուրիշ տարիներէ աւելի փայլուն ընծայելու։ Վսեմ. Գաբրիէլ էֆ. Նորատունկեան ստանձնած է Ցանձնախումբին նախագահութիւնը։

—Սղերդի Գաւառ. Վարչութիւնը Թերթերէ տեղեկանալով որ Առաջնորդ Տ. Փառէն վրդ. Մարդի մէջ պաշտօնի կոչուած է, խնդրած է որ Սղերդի Վիճ. չզրկուի Փառէն վրդ.ի հոգեւոր խնամքներէն։ Իսկ եթէ Կեդր. Վարչութեան որոշումը վերջնական է, այդ պարագային խնդրած է որ Տ. Փառէն վրդ.ի պէս կարող, փորձառու Առաջնորդ մը ղրկուի Սղերդ։

—Պոլաթեա Թաղ. Խորհուրդը իր պաշտօնավարութեան պայմանաժամը լրացած ըլլալով՝ իր հրաժարականը ղրկած էր Ս. Պատրիարք Հօր։ Ն. Սրբազնութիւնը գնահատելով Թաղ. Խորհրդոյ ծառայութիւնները, ի մասին մանաւանդ Էտիրնէ Գաբուի գերեզմանատան արմատափոխութեան, յորդորական մը ղրկեց որ իրենց պաշտօնը շարունակեն ցվերջ առաջիկայ առնական օրերու։

—Պարսկահայերը օրինակելի նորութիւն մը պիտի փորձեն յառաջիկայ Ցունվ. 1էն։ Դուրէմի Ղալա Թաղի ծխականները նոյ. 14ին նիստ ընելով՝ որոշեր են Ա. Բոլորովին ջնջել եկեղեցիներու մէջ գանձանակ պտտցնելը Բ. Արգիլել քահանաներուն եւ ուրիշ հոգեւոր պաշտօնեաներուն զանազան ծիսակատարութիւններու համար ժողովուրդէն դրամ առնելը։ Գ. Ջնջել պաղիի հաւաքումը։ Կարճ խօսքով, եկեղեցական ո՛ր եւ է պաշտօնեայ, բոլոր ծիսակատարութիւնները պէտք է կատարէ առանց դրամական վարձատրութեան։ Այդ ջնջուած հասոյթներուն տեղ տարեկան որոշ ռոճիկ մը պիտի գանձուի ժողովուրդէն, միանուագ կամ մաս մաս, եւ այսպէս պիտի բաժնուի. Քահանաներու տարեթոշակ՝ 300ական թուման, Առաջնորդարան պետգիրին փոխարէն՝ 100 թուման լուսարարին՝ 80–120 թուման, եկեղեցիին՝ 60 թուման, ժամկոչին՝ 120 թուման, Ս. Էջմիածնի՝ 40 թուման, դպրաց դասին՝ 20 թուման։ Առաջնորդի կամ Տեղապահի համար ալ զատ թոշակ որոշուած է։

—Պատրիարքարանի դիւանական յանձնախումբը երէկ կրկին գումարուեցաւ Ս. Պատրիարքին նախագահութեամբ։ Ցանձնախումբը նկատելով որ Պատրիարքարանի մէջ իր ունեցած զբաղումները չեն ներեր շարունակել իրեն յանձնուած այն պաշտօնը, խնդրեր է Ս. Պատրիարքէն որ ազատ կացուցանէ զինքը Պատրիարքարանի ելմտական գործառնութեամբ զբաղելէ եւ Ն. Սրբազնութիւնը սիրով լսեր է ընդունիլ այս հրաժարականը։

—Ս. Պատրիարքը դիւանները ուղղուած շրջաբերականով մը կ՚ըսէ թէ Պատրիարքարանի նամակներու առաքման եւ ծախուց խնայողութեան համար խորհրդակցութեամբ որոշուած է որ դիւաններու նամակները յանձնուին որոշեալ պաշտօնէին, ըստ այնմ ի գործ դնելու համար կարեւորը։

—Աստրախանէ (Ռուսիա) կը հաղորդեն թէ նոյ. 21ին Ղարայի եկեղեցիին մէջ կարդացուեր է Էջմիածնի Սինոդին մէկ հրամանը, որով ասկէ վերջը ամուսնացող երիտասարդներէն բժշկական վկայական պիտի պահանջուի, նոյն իսկ նշանը օրհնուելէ առաջ։ Այս կարգադրութիւնը եղած է Աստրախանի առաջնորդարանի առաջարկով, վեներական ախտը առնելու համար։ Սինոդը խիստ պատուէր տուած է, որպէս զի գործադրուի այս հրամանը։ Զանցառու քահանաները պատասխանատու պիտի ըլլան։ Ժողովուրդը ուրախութեամբ ընդուներ է այս կարգադրութիւնը։

— Նոր Ջուղայի Կեդր. վարժարանին մէջ վերջերս գրական երեկոյթ մը տեղի ունեցեր է, ի յիշատակ հայ տառերու գիւտին 1500ամեակին։ Այս առթիւ առաջնորդական Փոխանորդ Բագրատ Վ. բացատրեր է այդ գիւտին գրական նշանակութիւնը։

—Թիֆլիզէն կը գրեն թէ յառաջիկայ յուն. 17ին պիտի տօնուի տաղանդաւոր դերասանուհիի մը, Տիկին Վարդուհիի բեմական գործունէութեան քսանհինգամեակ։ Այդ օրը յատուկ ներկայացում մը պիտի տրուի։ Տիկին Վարդուհի անգերազանցելի է կոմիք պառաւներու դերերուն մէջ։

—Հիւսնիմանսուրէն կը գրեն մեզ Նոյեմ. 30 թուով.— Ամսոյս 28ին անդամ ժամանեց Տ. Գէորգ վրդ. Արսլանեան։ Բարեջան Առաջնորդ Հօր գալուստը պատուելու համար, քաղաքիս երեք ժամ հեռաւորութեամբ դիմաւորեցին տեղւոյս պաշտօնական եւ անպաշտօն անձերը եւ հասարակ ժողովուրդը։ Ուրիշ տեղերու հետ բաղդատելով, պէտք էր աւելի յարգանք եւ մեծարանք ցուցնէինք մեր նորընտիր Առաջնորդին, որովհետեւ առանց հինգ քանի տարիներէ ի վեր կարօտ էինք հովիւի մը ու ծարաւի՝ հոգեշունչ քարոզներուն։ Բարեպաշտ Միլիտինէի վիճակին ալ ուրիշ թեմերու պէս կ՚ունենայ իր արժանընտիր հովիւը։ Մեր բոլոր վարչային, վարժարանական եւ եկեղեցական գործերը իրենց յառաջդէմ վիճակէն ազատելու համար առաջնորդի մը պէտք կար։ Առաջնորդ Հայրը, հետեւեալ օրն իսկ այցելեց Վսեմ. Գայմագամ պէյին եւ այլ պաշտօնեաներու, որոնք եւս փութացին փոխադարձաբար այցելել Առաջնորդարան։ Երրորդ օրն իսկ, Առաջնորդը գործի ձեռնարկեց։ Առաջին անգամ իր ուշն ու ուշքը կեդրոնացուց վարժարանին վրայ եւ սկսաւ անոր օգտին աշխատիլ։ Կիրակի առաւօտ գեղեցկահիւս քարոզ մը խօսեցաւ։ Կրկնակի քարոզներով Առաջնորդ Հայրը խօսեցաւ դպրոցի եւ եկեղեցիի վրայ։ Ունկնդիր հաւատացեալները գնահատեցին այդ կարծիքները եւ օրէ օր հետաքրքրուիլ սկսան դպրոցի եւ եկեղեցիի հարցով։ Ինչպէս վարժարանի, Առաջնորդարանի մէջ եւ եկեղեցիի հանգանակութիւն մը կատարեց որ բաւական շօշափելի արդիւնք մը ունեցաւ։ Առաւ վարժարանի պատուհանները նորոգել տուաւ, սանդուխը վերակերտել, դասարաններ շինել տուաւ։ Այսպէս նոր մուտ գործեց դասարանական դրութիւնը։ Եկեղեցիին ու վարժարանին միջեւ տեղ նոր Առաջնորդարան մը շինել տուաւ որ շատ սիրուն ու կոկիկ շէնք մը եղաւ։ Կիներն ալ քարոզի կողմէ անբաժին չթողուց, շաբթուան մէջ մէկ քանի անգամներ անոնց ալ քարոզեց. եկեղեցին որ քանի տարիներէ ի վեր Աւագ Խորանին մէջ պատկեր չունէր, եւ ըստ Մաշտոցի, պատարագ կարելի չէր որ ըլլայ, առաջ պէտքը զգացնել տուաւ։ Զապտուած արդիւնք մը ունեցաւ. սոյն դրամին մէկ մասով [illegible] դպրոցի յարկն ալ նորոգուեցաւ։ Որպէս զի վարժարանը յարատեւ վիճակ մը ունենայ, Նոր դաստառներ պաշտօնի կոչնեց։ Նաեւ հոգաբարձութիւն մը եւ Թաղականութիւն մը կազմակերպեց պատուաւոր անձերէ։ Աղքատախնամ մարմին մը մինչեւ հիմա գրեթէ գոյութիւն չունէր, եւ որուն պակասին համար, շատ կը նեղուէին աղքատները ու որբեւայրիները։ Աղքատախնամի անդամակցելու պաշտօնին կոչեց ազնուաբարոյ անձեր։ Ուրեմն որ անոնք դժկամակութիւն ցոյց տուին այս առաջարկին գործը սատարելու։ Առաջնորդ Հայրը քաջալերեց զանոնք։ Այս մարմնոյն ատենապետ կարգեց Տքթ. Արթին էֆ. Ազնաւորեան, բնիկ Պոլսեցի համակրելի եւ հեզահամբոյր անձ մը։ Քաղաքական Ժողովն ալ ընտրեց կարող ու զարգացած անհատներ, որոնք իրենց կեանքին մեծագոյն մասը պաշտօնական շրջանակներու մէջ անցուցեր են։ Ու այս գործերը, մէկ ամսուն ալ պակաս օրերու մէջ ճարտարօրէն կարգադրեց։

Այսօրուան Հեռագիրներ

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ, 23 դեկտ.— Քուրոբաթքին զօրավարը հեռագրեց Ռուսիոյ կայսեր թէ դեկտ. 21էն 22ի գիշերը, ճափոնական զգուշական գունդ զինուորներ փորձեր են յանկարծակի յարձակիլ ռուսական շրջանի պահակախումբի մը վրայ, բայց ետ մղուեր են։

—Դեկտ. 20էն 21ի գիշերը ռուսական կամաւոր որսորդ զինուորներ, ռուսական բանակին ալ կողին վրայ, սողալով գացին մինչեւ Ճափոններուն պատնէշները, նաեւ յաջողեցան երկու փոքր ռումբեր արձակել, որոնք պայթեցան, հարկադրելով Ճափոնները Թինցիթուն փախչիլ։ Ռուսերը յաջողեցան նաեւ այդ գիւղին ալ մտնել եւ հոն ալ երկու փոքր ռումբ արձակել։

—Չինական տեղեկութիւններու նայելով Բորթ-Արթուրի ռուսական պահակազօրքը յաջողեր է ետ առնել «203 մեթր» բլուրը՝ վրան գտնուող բոլոր թնդանօթներով։ (Տե՛ս Գիշերուան Հեռագիրները)

ԼՈՆՏՈՆ.— Չէ-Ֆուէն կը հեռագրեն Տէյլի Թէլէկրաֆի թէ Ճափոնները հարկադրուեր են Թողուլ Իցէշանի ամրոցը, Ռուսերուն ձեռքը գտնուած միւս ամրոցներէն արձակուած թնդանօթներուն պատճառած ծանր կորուստներուն եւ ռուսական ականներու պայթումին հետեւանքով։

—Բորթ-Արթուրը պաշարող ճափոնական բանակէն կը հեռագրեն Տէյլի Թէլէկրաֆի թէ Թաւն-Բիքաւանշանի ամրոցին գրաւումը մեծ կարեւորութիւն ունի Ճափոններուն համար, վասն զի այդ յաղթանակը անոնց ճամբան կը բանայ դէպ ի «203 մեթր» բլուրը եւ պէտք եղած միջոցը կուտայ՝ արեւելեան ճակատին ամրոցներուն դէմ յարձակելու։

ԼԱ ՀԷ.— Այսօր տէրութեանց ներկայացուցիչները ստորագրեցին այն պայմանագրութիւնը որ կը վերաբերի պատերազմի ատեն հիւանդարան-նաւերու դիրքին։

ԼՈՆՏՈՆ.— Չէ-Ֆուէն կը հեռագրեն Տէյլի Թէլէկրաֆի թէ ռուսական ութ թորփիլանաւակներ յաջողեր են Բորթ-Արթուրէն փախչիլ՝ ձիւնի փոթորիկէ մը օգտուելով, որ հոն կը տիրէր վերջին քսանչորս ժամերուն։

ՓԱՐԻԶ.— Քուրոբաթքին զօրավարը կը հեռագրէ թէ իրեն հաղորդուած տեղեկութեան մը նայելով Ռուսերը ետ առեր են «203 մեթր» բլուրը, հոն գտնուած 8 թնդանօթներով։ (Տե՛ս Գիշերուան հեռագիրները)։

— Օպոլէնսքի իշխանը Իրքութսք գնաց, վիրաւորներու առաքումը կանոնաւորելու։

— Ճափոնական երեք յածանաւ, տասնըմէկ թորփիլանաւ եւ բազմաթիւ թորփիլանաւեր, Քամիմուրա ծովակալին հրամանատարութեանը տակ, Պալթիկի ռուսական նաւատորմին ժամանելուն կը սպասեն, Չինաց հարաւային ջուրերուն մէջ։

ՏՐԷԶՏԱ.—Սաքսոնիոյ նախկին Լուիզ իշխանուհին, հիմա Մոնթինեոզոյի կոմսուհի, այս առտու հոս ժամանեց եւ Թոսկանայի պալատը մտնել ուզեց, զաւակները տեսնելու, բայց չյաջողեցաւ։ Սաքսոնիոյ Թագաւորը որսի գացած ըլլալով բացակայ էր, սակայն իմացաւ իշխանուհիին ժամանումը։ Իշխանուհին երեկուան Լայպցիկ ուղեւորեցաւ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Անգլիոյ նախարարապետ Պ. Պալֆուր ցրտառութենէ հիւանդացած է։

ԱԹԷՆՔ.— Ցունաստանի նախարարութիւնը Երեսփ. Ժողովին մէջ մեծամասնութիւն չունեցած ըլլալով, կա՛մ պիտի հրաժարի եւ կամ Երեսփ. Ժողովը պիտի լուծուի։

ՓԱՐԻԶ.— Ֆրանսայի Երեսփ. Ժողովը, բանակին մէջ գործուած մատնութեանց մասին եղած հարցապնդումներուն վրայ վիճաբանելով, 56ի դէմ 326 ձայնով օրակարգ մը ընդունեց, հաւանելով նախարարութեան յայտարարութիւնը եւ պախարակելով գործուած մատնութիւնները։

—Տակաւին հանդիպած չէ Պ. Սիվըթօնի մահուան առեղծուածին լուծումը։ Հարցաքննիչ դատաւորը լսեց տիկ. Պարէն, Սիվըթօնի աներորդին, որ ուզեց հաստատել թէ Սիվըթօն սպաննուած է։ Ասկէ անմիջապէս ետքը տիկին Սիվըթօն ներկայացաւ հարցաքննիչ դատաւորին, պէտք եղած բացատրութիւնները տալու։ Տիկին Սիվըթօն հիմա ամբաստանուած չէ, բայց Պարաս եւ Բաւքօ բրոֆէսէօրները կը յայտարարեն թէ անկարելի է որ Պ. Սիվըթօն անձնասպան եղած ըլլայ իր կնոջ ցոյց տուած պայմաններուն մէջ։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԼՈՆՏՈՆ, 24 դեկտ.—(Վերապահումով).—Նիւ-Եորքէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Օեամա մարէշալը իր բանակատեղը Մուքտէնի մօտ փոխադրեր է։

ՓԱՐԻԶ.—Ֆրանսայի Երեսփ. Ժողովը երէկ վիճաբանեցաւ բանակին մէջ հաստատուած մատնութեանց մասին նոր հարցապնդումի մը վրայ։ Նիստը աւարտեցաւ նախարարութեան ի նպաստ յայտնուած վստահութեան քուէով մը՝ [illegible] ձայնի մեծամասնութեամբ։

—Ֆրանսայի կառավարութիւնը հրամայեց Ֆէս գտնուող ֆրանսական զինուորական մարմնոյն որ իսկոյն Թանժէր երթայ։

—Հիւսիսային ծովի միջադէպին կարգադրութեանը համար կազմուած միջազգային յանձնաժողովին անդամները երէկ գումարուեցան արտաքին գործոց պաշտօնատան մէջ։

(Հաղորդուած միւս հեռագիրները արդէն հրատարակած ենք մեր այսօրուան Գիշերուան Հեռագիրներու բաժնին մէջ)։

Տե՛ս Դ. երես Քարմէլ Օրիանթալի գինիի եւ քօնեաքի ծանուցումը։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 10 Դեկտեմբեր

Օսմ. Քոնսոլիտէ Միացեալ	Օ. Օ.	94	37
Ամէնէն բարձր գին	»	95	05
Ամէնէն վար գին	»	94	35
Ռումէլիի Երկաթուղի զոց.	Ֆր.	135	25
Ամէնէն բարձր գին	»	135	62
Ամէնէն վար գին	»	135	12

ԲԱՑՈՒՄ 11 Դեկտեմբեր

Օսմ. Քոնսոլիտէ Միացեալ	Փ. Ն.	94	37
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	135	—
Տիրաժէթի Լոթէ		90	—
Օսմանիէ		—	-
Ռէժի		15	20
Օսմ. Պանքը		—	—
Ցունական պանքա		140	—
Տէրքոզ		249	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	12
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		6	32
» ժուիսանս		2	10
» պարտաթուղթ		484	—
Փարաֆ Կ. Պոլսոյ		519	—
Թրանսվալ		105	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիպսիէն Ա		292	50
» » » Բ		268	50
Լավրիօն		57	—
Անատոլի երկաթուղի բաժնեթուղթ		12	45
» պարտաթուղթ	«	122	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	—	—
» » » չէք	»	110	—
Փարիզ » »	Ֆր.	22	86 1/4
» » » չէք	»	—	—
Պէրլին անտօնսա չէք	մարք	18	44
Վիէննա չէք	Ֆիոր.	21	82

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 Ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	18
Անգլիական ոսկի	»	110	—
Բօլ Էմբէրիալ	»	99	20
Ֆրժմից	»	51	06
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	—
Մէթալիք	»	—	—
[illegible]	Օ. Օ.	8	58

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 23 Դեկտեմբեր

Անգլիական Քոնսոլիտէ		88	18
Միացեալ պարտք	բաց.	86	50
	զոց.	86	25
Օսմանեան Պանքա		12	50
Ռուսական 1888-1889		92	—
Հելլենական 5 %		48	—
» Մոնոբոլ		48	50
Պալկարական 1892		97	25
Էժիպսիէն Իւնիֆիէ		104	50
Ճապոնական %		76	—
Թրանսվալ		4	18
Չէրթըրտ		2	31
Փոխանակագիր		25	33 3/4

ՓԱՐԻԶ, 23 Դեկտեմբեր

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		97	45
Միացեալ պարտաթուղթ	բաց. Ղրշ.	87	75
	զոց. »	87	87
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	591	—
Օսմանիէ	»	—	—
Ռումէլիի երկաթուղի	»	136	50
Օսմ. մաքսատուն	»	475	—
Օսմ. Ռէժի	»	358	—
Բրիօրիթէ Թիւրք 4 %	»	500	—
Թրքաց Լոթէ գուբոնը կտրած	»	1156	—
Իտալական Ռանթ	»	105	30
Սպանիական արտաքին	»	90	27
Աւստրիական	»	101	20
Թրանսվալ	»	103	50
Ռուսական 4 %, 1901	»	91	20
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	24	160
Դրամարկղ	»	—	—

ՎԻԷՆՆԱ, 23 Դեկտեմբեր

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	Ֆր.	239	60
Ռումէլի երկաթուղի	»	130	75
Օսմ. Ռէժի	»	—	—

ՊԵՐԼԻՆ, 23 Դեկտեմբեր

Միացեալ պարտաթուղթ	Ֆր.	85	20
Ռումէլի երկաթուղի	»	137	25
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	102	70
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	235

ՊՐԻՒՍԷԼ, 23 Դեկտեմբեր

Միացեալ պարտք		87	—
Ռումէլի երկաթուղի		135	50

ՊԱՂՏԱՏ ՕԹԷԼԻ
ՀՈՑԱԿԱՊ ՕԹԵԻԱՆ
Եսկի Զապթիէ ճամբան
Նոր շինուած գեղակերտ շէնքին մէջ

Դէպ ի Պօղը Ալիի զառիվերը բարձրացողներ կը տեսնեն հսկայ շէնք մը, ճարտարապետական վերջին օրէնքներով գեղակերտ կառուցուած, որ իր արտաքին շքեղութեան հետ կը բովանդակէ նաեւ առողջապահիկ պայմաններու ամբողջութիւնը։ Այս է ՊԱՂՏԱՏ ՕԹԷԼԻՆ, զոր այս գործերուն մասնագէտ ՑԱԿՈԲ ԷՖ. ՆՇԱՆԵԱՆ վարձած է եւ կահաւորած ճիշդ եւրոպական սիսթեմով։ Մաքուր եւ հանգստաւէտ անկողիններ, օդաւէտ եւ լուսաւոր սենեակներ, եւրոպական եւ արեւելեան ճաշ ճէմիշներ, տաք ջուր ամէն յարկի վրայ, շքեղ սրահներ ընթերցանութեան, հիւր ընդունելու եւ ժամանցի, ձմրան համար եղկ ջերմութիւն մը, պարկեշտ եւ պատուաւոր սպասարկուներ, մաքուր ճերմակեղէն եւ վերջապէս հանգստաւէտութիւն ապահովուած։ Փափաքողներու համար նաեւ ճաշ օթէլին տակի ՄՕՏԷԼԻՆ ճաշարանէն։

Գին մէկ առաջնակարգ անկողնի՝ 10 ղրշ. Բ. կարգի՝ 5 ղրուշ.

Ցակոբ էֆ. Նշանեան պատիւ ունի ծանուցանել իր առեւտուրի յաճախորդներուն թէ ըստ առաջնոյն կը շարունակէ իր զօմիսիոնի ու գանձումներու եւ վճարումներու ճիւղը, միեւնոյն օթէլին մասնաւոր մէկ բաժանմունքին մէջ։ Իսկ կօշկակարութիւնը կը շարունակէ նոյնպէս Իսկէնտէր Պօղազի իր հին վաճառատան մէջ։ 8—10

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852
Ա. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ—ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
396 ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396
ԽԱՆԻ ԴԱՐՆՋՐԱՏԱՆ ՎՐԱՑԻ ՑԱՐԿԸ
([illegible])

Նուրբ, հաշտակտուր եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականին, դէմքի ձեւաւորութիւն, ըստ տարիքի, ծամաքրութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորել։ Ինչպէս նաեւ կատարելագործեալ աջգաններու միջոցաւ ատամնաբուժութիւն։ 42

Ձմեռները կիրակի օրերն ալ, (մինչեւ կէսօր) ինչպէս նաեւ ամէն օր, (մինչ. եւ կէս գիշեր) հիւանդ կ՚ընդունին։

PHOENIX ASSURANCE L Coo
“ՖԻՆԻՔՍ”
ESTABLISHED 1782
ՀԻՄՆԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1782 ԻՆ
ԿԸ ԳՈՐԾԷ Ի ՊՈԼԻՍ 1869ԷՆ Ի ՎԵՐ
ԱՆԳԼ. ԱՊԱՀՈՎԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԹ.
Դրամագլուխ եւ պահեստի դրամ
Անգլ. ոսկի 4,218,000

ՖԻՆԻՔՍ ոսկ հրդեհի դէմ Ապահովագրական Ընկերութիւն մըն է, ծանօթ իր պատուաւորութեամբ եւ վճարման մէջ իր անմիջական վճարումներով։

ՖԻՆԻՔՍ կ՚ապահովագրէ հրդեհի եւ կայծակի դէմ ամէն տեսակ անշարժ եւ շարժական ստացուածք, յոյժ նպաստաւոր պայմաններով։

Ընկերութեան նշանաբանն եղած է.

ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ Ե. ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄՆ ՎՆԱՍՈՒՑ։ Ցա՛րդ վճարած է առաւել քան 27,000,000 անգլ. ոսկի։

Ընդհ. գործակալ Պոլսոյ եւ գաւառաց։ Գ. ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ
Վիքալիս խան, Պանք Օթօմանի քով
Ղալաթիա
Փոխ գործակալք ի Պոլիս
ՌՈՒԲ. ԱԲԻԿԵԱՆ ԺԻՎԱՆ ԹԷՔԼԷԵԱՆ
Էմին պէյ խան Ֆնտըքլեան խան
45 Ջինիչ բռգերու
21—50 Ա. ԷՆՔԷՅՐՃԵԱՆ

ԻԼԱՆ
(Խազինէի Խասսաի Շահանէ)

Խազինէի Խասսաի Շահանէյէ մուպայաա օլունաճագ Պարթըն վէ եա Գոզ տաղը չըրաղըն պէհէր գանթարը մէճիտի 20 ղրուշ հիսապիյլէ 14 ղրուշըննա թոլիպէ էօհտէսինտէ թէքարրուր իտէրէք մահը հալը բումինին օնիւնճիւ բազար էրթէսի կիւնիւնէ գատար [illegible] եէվմը մէզքիւրտէ ինհալէ գըլընաճաղընտան իթալէ թալիպ օլանլարըն թէմինաթը աղչէլերինի վէ եա մուխպէլէր քէֆալէթնամէլէրի միւնտէմիճ [illegible] եէվմը մէզքիւրտէ նիհայէթ սաաթ օնտա գատար Խազինէի ճէլիլէի միւշարիլէյհէյէ կէլմէլերի։

Ֆի 8 քենը. էվվ. 1320 2—3

ՍԵՆԼՈՒԻ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ, ՈՍԿԻ 1900

EXPOSITION UNIVERSELLE INTERNATIONALE 1900 FRANÇAISE CARMEL

Ընկերութիւն ՔԱՐՄԷԼ Օրիանթալ

ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՆԻ ԵՒ ԳՕՆԵԱՔ

ՌԻՇՕՆ ԼԸ ՍԻՕՆԻ (ՊԱՂԵՍՏԻՆ) մեծ մառաններէն

Վարչութեան կայսերական բժշկական ժողովոյ տարրալուծումը

1903 յունուար 2ին այցելեցին Քարմէլ Օրիանթալի մառանները որ կը պարունակեն 600 տակառ եւ 49,000 շիշ։ Մեր անձնական ընտրութեամբ, տակառներէն 26 եւ շիշերէն 24 նմոյշ առինք որոնց տարրալուծումը հաստատեց թէ Քարմէլի գինիները քիմիական բաղադրութենէ զերծ

ԲՆԱԿԱՆ, ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ԵՒ ԲՈՒԺԻՉ ԵՆ

Բարիզի բժշկական Ֆաքիւլթէին բրոֆէսէօր Ա. ԲՈՒՇԷԻ, Պրոսի գիտութեանց Ֆաքիւլթէին բրոֆէսէօր ՆԱՑՈՆԻ, [Համալսարանի քաղաքապետութեան երդուեալ քիմիագէտ Ս. ԷՆՈՔԻ, Ս. Պետերբուրկի կայսերական համալսարանին բրոֆէսէօր Ա. ՊԷԼԻ եւ Օտեսայի կայսերական համալսարանին բրոֆէսէօր] Ա. ՎԷՐԻԿՈՒԻ կողմէ տարրալուծուած

ԿԸ ՎԱՃԱՌՈՒԻ ԱՄԷՆ ԿՈՂՄ։ Գրասենեակ եւ մթերանոց. ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՔԱՐԱՓԸ, ՍԻԹԷ ՖՐԱՆՍԷԶ Թիւ 145—147

9 Եփիէրին եւ խցանի բաքսիլներուն վրայ պահանջել գործարանին վաճառանիշը որ կը կրէ Քարմէլ Օրիանթալ Ընկ. բառերը 18—50

SOCIETE CARMEL-ORIENTAL

RAISIN DE CANAAN

(ՎԱՃԱՌԱՆԻՇ)

Ճաբոնական Թէյ

Թէյը, որ այսօր գրեթէ բոլոր ժողովուրդաց գլխաւոր ըմպելին դարձած է, ա՛յնքան բազմաթիւ տեսակներ ունի որ, սրճարաններու գործածողներուն համար բաւական դժուար է լաւ ընտրութիւն մը ընել։ Այդ տեսակներէն ոմանք նշանաւոր են իբր ախորժահամ եւ քաղցրաբոյր, ոմանք ալ թէեւ նոյնքան ախորժելի համ եւ հոտ չունին, գերազանց են սակայն իբր կազդուրիչ եւ զօրացուցիչ. վերջապէս իւրաքանչիւր թէյ իր սեփական յատկութիւններն ունի որոնք զինքը կը զանազանեն ուրիշ տեսակներէ։

MARQUE DEPOSÉE

Սակայն կայ թէյ մը, որ այդ յատկութեանց ամէնէ՛ն կարեւորները կը միացնէ իր վրայ, այսինքն՝ գոյն, համ, հոտ եւ մանաւանդ կազդուրիչ եւ զօրացուցիչ անզուգական ազդեցութիւն մը. եւ այդ թէյն է Ճաբոնի թէյը, որ այդ յատկութեանց շնորհիւ կը յարմարի ամէ՛ն տարիքի եւ կազմութեան, ամէ՛ն կլիմայի եւ եղանակի եւ ամէն ճաշակի։

Եավրուեան եւ Իսազուլեան բէյի մեծ վաճառատունը, իր բազմաթիւ յաճախորդաց ծառայութիւն մը մատուցանելու համար, այս անգամ մեծաքանակ ներածած է Ճաբոնական զուտ թէյ մասնաւոր եւ իսկական տուփերով ու կը հրաւիրէ օգտուիլ այս առիթէն բոլոր անոնք, որ կը փափաքին ունենալ թէյ մը։

Համով, հոտով, առողջապահիկ եւ կազդուրիչ։

Նոյն վաճառատան մէջ կը գտնուին հնդկական, չինական, Սէյլան եւ Ճավայի ամէն նոյն տեսակ թէյեր։ 58 17—40

Ուշադրութիւն մարգայի

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻՆ

Ժամանակացոյց կառախմբ. երթեւեկ.

1904 Նոյեմ. 25 (Ն. Տ.) Չորեքշաբթի օրէն սկսեալ

ԳՕՆԻԱ - ԷՐԷՅԼԻ—ՊՈՒԼԿՈՒՐԼՈՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ 662

Կայարան		Ապր. և Ճմբ. Առաւ.
Գօնիա	մեկ.	12 30
Գօշին խան		1 1
Չումրա		1 45
Արըգ Էօրէն		2 13
Մանդասուն		2 42
Կարաման	ժմն.	3 13
	մկն.	3 28
Սիդաւօվա		3 54
Այրանճը-Տէրպէնտ		4 44
Ուլաշ		5 20
Էրէյլի	ժմն.	5 45
	մկն.	6 5
Պուլկուրլու ժմն.	Իրիկ.	6 20

ԴԱՐՁ 621

Կայարան		Ապր. և Ճմբ. Իրիկ.
Պուլկուրլու	մկն.	6 35
Էրէյլի	ժմն.	6 50
	մկն.	8 50
Ուլաշ		9 17
Այրանճը-Տէրպէնտ		10 1
Սիդաւօվա		10 43
Կարաման	ժմն.	11 7
	մկն.	11 22
Մանդասուն		11 55
Արըգ Էօրէն		12 24
Չումրա		1 —
Գօշին խան		1 36
Գօնիա ժմն.	Իրիկ.	2 5

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

7 1904 Հոկտ. 23էն ցնոր տնօրինութիւն։ 16-50

Վոսփորէն կամուրջ

1 28 Գուզղ. պէշիթ. Իսկիւտար.
1 5 Սթէն. միրկ. Ր. Հիսար. ա. հիսար. զանտ. Գէպ. արնավ. չէնկլ. պէյլ. օրթ.
2 10 Օրթ. պէշիք. սկիւտար.
2 18 Գէշիկթ. սկիւտ.
1 50 Ա. հիսար. պէպ. արնավ. չէնկք. օրթ.
2 40 Գուզկ. սկիւտար.
1 30 Ենիմ. մէզպ. պյքտ. Թարպ. Եէնիք. սԹն. միրկ. պէշ.
2 20 Միրկ. ր. հիս. Գէպէք. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Գէշիկթաշ.
2 Գէյք. Բշպ. Չպք. Գանլճ. Ա. Հիսար. Գնտ. Վնք. Չէնկ. Գէյլ. գուզկ.
3 15 Գուզղ. պէշկթ. սկիւտ.
2 15 Ենմ. մէզք. պյքտ. Թրպ. Եէնիք. միրկ պէշիք.
3 Սթէն. միրկ. ր. հիսար. պէպ. արն. գրչ. պէշկթ.
3 20 Գուզկ. սկիւտ.
3 պէյք. բաշպ. չուպ. զանլ. ա. հիս. զանտ պէշկ.
2 45 Ր. . զավագ. Եէնմ. մէզք. պ.քտ. Թարպ. պէյք. ա. հիսար վանիք. չէնկ. պէյլ. գուզկ.պէշկթ.
4 Օրթ. գուզկ. սկիւտ.
4 30 Սկիւտար.
3 15 Եէնմ. մէզպ. պյքտ. Թրպ. Եէնք. միրկ. պէշիկ.
3 50 Սթէն. միրկ. ր. ա. հիսար. զանտ. պէպ. արնվ. գրչ. րթ. պէշկթ.
4 30 Չնկլ. պէյլ. Գուզղ. պէշկ.
4 30 Գէյք. բշպ. չուպ. զանլ. ա. հիս. զանտ. պէյլ. պէշկթ.
5 0 Ա. հիսա. վանք. չէնկք. պէյլպ. գուզկք. պէշիկթաշ.
5 20 Օրթ. պէշիկթաշ.
4 30 Եէնմիլ. մէզրպ. պէօյքտ. Թարպ. Եէնիք. սԹէն. միրկ. ր. հիսար. պէպ. պէշիկթաշ։
5 30 Գէպ. արնվտ. գուրչ. օրթք. պէշիկթաշ։
6 35 Գէշիկ. զապաթաշ։
7 20 Գուզկ. պէշիկթաշ.
5 40 Գէօյքտ. Թրպ. պէյքզ. բաշպ. Եէնիք. չուպլ. սԹէն. զանլ. միրկ. ր. ա. հիսար. զանտ. պէպ.
6 35 Ր. ա. զավգ. Եէնիմ. մէզք. պէօյտ. Թրպ. Եէնիք. միրկ. ր. հիսար. պէպ. արնվտք. գուրչ. օրթ. պէշիկթաշ։
7 50 Արնվտք. վանիք. չէնկլք. պէյլպ. օրթք. գուզ պէշիկթաշ։
8 Եէնիմ. մէզրպ. պէօյքտ. Թարպ. Եէնիք. սԹէն. միրկ. ր. հիսար. պէպ. արնավտք. գուրչ. օրթ. պէշիկթաշ։
8 45 Ր. ա. զավագ. մէզրպ. պէյք. Թրպ. պյզ. բաշպ. չուպլ. զանլ ա. հիսար. զանտ. վանիք. չէնկ. պէյլպ. գուզ. պէշիկթաշ։
8 55 Գէյք. բաշպ. Եէնիք. չուպլ. սԹէն. զանլ. միրկ.
9 50 Եէնիմ. մէզր. պէօյք. Թարպ. Եէնիք Միրկ. ր.հիսար. պէպ. արնվտ. օրթ. պէշիկ.
10 10 Գէյք. Եէնիք.
10 30 Գէք. բաշպ. չուպլ. զանլ. ա. հիսար. զանտ. չէնկք. պէյլ. գուզկ. պէշիկ.
11 35 Եանիք. գուրչ.
10 35 Գէյք. բաշպ Եէնիք. չուպլ. սԹէն. զանլ. միրկ. ր. ա. հիսար. զանտ. պէպ. արնվտ. չէնկ. պէյլ. օրթ. գուզկ. պէշիկ.
1 Եէնիմ. մէզ պէօյք. Թարպ. Եէնիք. միրկ. ր. հիսար. պէպ. արնվտ. օրթ. պէշիկ.

Կամուրջէն Վոսփոր

2 3 Գէշկթ. օրթ. գրչ. ար վ. պէպ. ր. հիս. միրկ. սԹն.Են. ք. Թրպ. պէօյք. մէզ. Եէնմ.
1 45 Սկիւտարէ գուզկ. օրթաքէօյ
2 45 Գապթ. պէշկթ. իսկ. գուզկ. օրթ. պէյլ. չէնկ. արնվ. Վնք. պէպ. զանտ. ա. ր. հիս. միրկ. զանլ. սԹն. Եէնք. բաշպ. պյքզ Թարպ. պէօյք.
3 5 Իսկ. գուզկ.
3 — Գշկթ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. զանտ. ա. հիս. զանլ. չպուզ. բշպ. պէ քոզ
3 15 Գէշկթ. չէ.կք.
3 50 Գէշկթ. սկիւտ. օրթ.
4 5 Գէշկ. օրթ. գրչ. արնավ. պէպ. ր. հիսար միրկ. սԹէն. Ենիք. Թրպ. պէօյիւք. մէզ. Եէնմ. ր. ա. զավգզ
4 20 Գապթ. գուզկ.պէյլ. չնկլ. ա. հ ս.
5 Գէշկթ. գուզկ. պէյլ. չէնկ.վանիք. զանտ. ա. հիսար զանլ. չուպ. բաշպ. պէյզ. Թարպ. պէօյք. մէզ. Եէնմ.
6 Գապթ. Գէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ր. հիս. միրկ. սԹէն. Եէնք. Թրպ. պէօյք. մէզ. Ենիմ. ր. ա. զավագ
8 30 Գէպ. զանտ. ր. ա. հիսր. միրկ. զանլ. սԹէն. չըպուզ. Եէնիք. բաշպ. Գէյք.
6 45 Գշկ. Իսկ. գուզկ. օրթ. չէնկ. գրչ. Գէյ. արնվ.վանիք.
7 30 Գէշկթ. օրթ. արնվ. պէպ. ր. հիս. միրկ. Եէնք. Թրպ. պէօյք. մէզպ. Եէնմ.
8 15 Գապթ. պէշկթ. սկիւտ.
8 45 Գշկ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանիք. զանտ ա. հիսար. զանլ. չպուք. բշպ. պէյքոզ.
9 50 Միք. Եէնք. պէյքոզ.
9 10 Գէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ր. հիս. միրկ. սԹն. Ենք. Թրպ պէօյ. մէզ. Եէնմ.
10 25 Գէշքթ. զանտ. ա. հիսար զանլ. չըպուք. բշպ. պէյք. մէզպ. ր. ա. զավագը
9 45 Գէշիք. գուզկ. օր. պէյլ. չէնկ. արնավ. Գէպէք. զանտ.
10 30 Գէպ. միրկ. Եէնք. Թրպ. պէօյ. մէզ. Եէն.
10 30 Սկիւտար
11 Սկիւտ. Գուզկ. օրթ.
10 50 Գապթ. պէշկթ. Գուզկ. պէյլ. չէնկ. գրչ. վանիք.
10 45 Գէշիկ. օրթ. արնվ. պէպ. ր. հիս.
11 30 Գշքթ. միրկ. սԹէն. Ենիք. Թրպ. պէօյք. մէզ Եէնմ.
11 35 Գէշիկթ. զանտ. ա. հիս. զանլ. չպուզ. բաշպ. պէյքոզ
11 40 Գէշ կ. օրթ. Գո րչ. արնվ. պէպ. ր. հիս. միրկ. Եէնք.
11 50 Գուզ. պէյլ չէնկ. վանի. պէպ.
12 10 Գէշկթ. օրթ. արնվ. պէպ. ր.հիսար. միր. սԹէն. ա.
12 15 Գէշիկ. պէյլ. չէնկ. զանտ. ա. հիս. զանլ. բաշպ. պէյք.
12 15 Եէնք. Թրպ. պէօյք. մէզ. Եէնմ.

Ասոնցմէ զատ Գապաթաշի ու Սիրքէճիի մինչեւ ամէն օր կէս ժամը անգամ մը երթեւեկութիւն կը կատարուի։

Ծանօթ. — Ժամ 5.40ին Պէյլէրպէյիէն մեկնող շոգենաւը միայն Րումելի Գավաք Անատոլի Հիսարէն առջ Միրկեօն Իրիկուան ժամ 11.35ին կամուրջէն մեկնողը ասոր վերջինն առաջ պէտի մեկնի։

— Առաւօտները ժամը 1.50ին Անատոլը Հիսարէն մեկնող շոգենաւը Նոյեմ. 1 էն պէտի սկսի։

— Առաւօտները ժամ 1.28ին Գուզկ.էն 1.5ին Սթէն.էն, 2 10ին Օրթագ.էն եւ 1 30ին Եէնմ.էն մեկնող շոգենաւերը Նոյեմ. 1էն սկսելու պէտի դադրին։

ՀԱՅԱՅՈՂՆԵՐՈՒՆ

ԽԱՅԾՂԱՆ ՀԱԳԳԸ ԷՖՐԷՄ

Խայծղանի այս ջուրը ամէն կերպով գերազանց է Եւրոպայէ բերուած կարգ մը նոյն կարգի ջուրերէ որոնց բաղադրութիւնը յայտնի չէ, եւ որոնց համար այնքան չինծու գովեստներ կը կարդացուին Հագգը Էֆրէմ Խայծղանը օսմ. եւ օտար ժմիշկներու քննադատանը եւ առողջապահական Խորհուրդին արտօնութեանը արժանացած է։ Անոր գործածութիւնը բնաւ ատամներուն խանգարում առաջ չի բերեր, ինչպէս կ'ընեն խայծղանի միւս ջուրերը։ Խիստ օգտակար է հոգի, ցնցղատապի, կուրծքի հոգբեւորներու, ինֆլուէնցայի եւ Թոքախտի առաջին շրջաններուն։ Կը գտնուի առաջնակարգ վաճառատուններու եւ դեղարաններու մէջ։ Գինն է հինգ ղրուշ։ 24 47—50

ՍԱՆԴԱԼ ՄԻՏԻ

ՄԻԱՅՆ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ՄԻՋՕՐԻ ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՍԱՆԴԱԼՈՎ

SANTAL MIDY

ՍԱՆԴՕԼ ՄԻՏԻ

Անմիջապէս կը ջնջէ ցաւերն, ցնցումը, նետուիլները, 48 ժամուան մէջ կը բուժէ հոսումները. յոյժ ազդեցիկ է միզանցքի հիւանդութեանց մէջ, միզանցքաբորբման, արիւնամիզութեան, առանց միջացաւ պատճառելու զոր առաջ կը բերեն անզգուշ եւ ուրիշ դեղերու հետ խառն սանդալները։
Ամէն շիշեր ՄԻՏԻ անունը կը կրէ։
Ամէն դեղարաններ
Ա.

LE PHENIX AUTRICHIEN

ՖԷՆԻՔՍ ՕԹՐԻՇԻԷՆ

ԿԱՅՍ. ԹԱԳ. ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիմնուած 1860ին Վիէննայի մէջ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԵՒ ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՈՒՄԱՐ

Հրդեհի ճիւղ 17,000,000 Քր. Կեանքի ճիւղ 31,008,000 Քր. Ծովային ճիւղ 15,264,915 Քր.

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է, Կ. ՊՈԼԻՍ ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

Գրասենեակները, Կ. Պոլիս, Հաճօփուլօ խան, 52—56։

Լիազօր Ներկայացուցիչ
Գ. ՖԷՐԱՏԵԱՆ

2-50 23

Ծանօթ —Գաւառներու մէջ լուրջ և գործունեայ գործակալներ կ'ընդունուին։

ՌՕՍԻԱ

COMPAGNIE ROSSIA D'ASSURANCES

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆԵԱԼ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Պետերսպուրկ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, ճամբորդութեան պատահարներու, երկաթուղիի ու շոգենաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան ու նաւերու սառոյցէ խորտակուելու դէմ, ինչպէս նաեւ կեանքի վրայ, ամէն կարգի պայմաններով։

Ընկերութեան դրամագլուխը՝ ամբողջապէս վճարուած	10,66[illegible],3[illegible]7 ֆր.
Պահեստաւորութեան գումար	14,585,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	314,768,000 »
1901 տարւոյն մէջ գանձուած ապահովագին ու տոկոս	[illegible]6 585,8[illegible]0 »

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել
Կ. Պոլսոյ ճասնաճիւղին, Ագարեան խան, Վօյվօտա, Ղալաթիա։
Տնօրէն, Կ. Պոլսոյ ճասնաճիւղին՝ Ա. ՀԻՒՐՄԻԶ 11 37—50

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հըլի Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոն
Ալպանօ	1069	Գոմօ	1497	Գոզօ	1411	Մալթօ	724	Րոզարիօ	136
Ալէբօ	3607	Գօնկօ	1906	Կրոնօ	1195	Մարէնգօ	2273	Սաֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Գորսօ	895	Հիրօ	775	Մարդէլլօ	3709	Ֆլօ ո	1735
Արիոսթօ	2277	Դիտօ	43[illegible]1	Հիտալկօ	1581	Մ. ք տօ	3557	Սիլվիօ	1193
Կասսիօ	1822	Տոմինօ	987	Հի ատ	372	Միլօ	1057	Սոր՛րօ	1203
Գորոնթինօ	1264	Տուրօ	1383	Հորաթիօ	36[illegible]0	Մոնդէպէլլօ	1735	Թասսօ	1323
Գրաւօ	1076	Տրաւօ	1718	Հո մ էր	595	Մուրիլլօ	[illegible]4[illegible]9	Թ. Ուիլսըն	1546
Գրիտոն	841	Տիւամօ	5[illegible]4	Իակօ	2354	Նէրօ	1033	Թորինօ	3327
Դէֆֆաւօ	448[illegible]	Էպրօ	246[illegible]	Իտաշօ	540	Օթելլօ	41[illegible]0	Թոլէտօ	1470
Ֆէյրօ	1371	Էլտորատօ	1520	Ճունօ	10[illegible]0	Օնթարիօ	4036	Թո րի ո	487
Գայրօ	1337	Էկօ	[illegible]84[illegible]	Քիէսօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քոլբինօ	1307	Պոլէրմօ	637	Վասք	1914
Դէգօ	1094	Ֆինլանտօ	1828	Քոլնօ	1760	Պոլօ	510	Վոլօ	1289
Դիբալ	2739	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Րիալթօ	[illegible]229	Վ. լթուրն.	2396
Դուէրօ	1831	Ֆրանչիսքօ	4582	Լ բանձօ	2272	Րուսլիօ	1663	Զէնօ	135[illegible]
Ֆլիօ	2697	Գալիլէօ	306[illegible]	Լիվոռնօ	1743	Րոլլօ	1613	Զէրօ	120[illegible]
Գոլորատօ	4225	Կիկանօ	1143	Լո էյլօ	319[illegible]	ոմէօ	1789		

Թայչօ շոգենաւը, Նաւապետ Թորն, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած է։ Միէֆսօսօ շոգենաւը, Հըլէն պիտի մեկնի ամսոյս 25ին ուղղակի Պոլիս գալու համար։

Դիմել առ Գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻՔՕՍ
Թիւ 22—24, Թիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա 10 40—50

COMP RUSS

Navigation a Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւններ

Դեկտեմբեր
Գշ. 7,21 Սեւաստապօլ ժամը 10ին առաւ. Տարտանել, Միտիլլի, Իզմիր, Քիոս, Թարապլուս-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին իրիկուն։
Եշ. 9,22 Օտեսա ժամը 10ին առաւ.
Շբ. 11 24 Մէթէլին, Իզմիր, Պիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին առաւօտուն։
13 Օտեսա ժամը 2ին իրիկուն։ 24–50

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՃԱՄԲՈՐԴԱՑ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Դեկտ. 27ին Պիքիեն, Մարսիլիայէն,
» 26ին Հայնան, Անվէրսէն,

ՄԵԿՆՈՂՆԵՐ

Դեկտ. 28ին Պիքիեն, Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում եւ Նովոռոսիսք։

Ա կարգ Բարիզի համար 200 ֆր.
» » Մարսիլիա » 160 »
Բ. » Բարիզի » 150 »
» » Մարսիլիա » 120 »

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին՝ Թոփհանէ քարափին վրայ։

15 11–50 Թ. ՌԸԳՈՒԼ

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվըրփուլի եւ Արեւելքի միջեւ բանեցեալ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Վիքթորիըն	10500	Մոլտավիա	3500
Արմէնիըն	10500	Քէմպրիըն	3500
Սէսթրիըն	10500	Արքատիըն	3000
Լանքասթրիըն	9050	Ալճէրիըն	3500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիըն	3500
Պոսթոնիըն	8000	Ասիըն	2500
Գօրինթեան	8000	Անաթոլիըն	3500
Վենեցիըն	8000	Պալզարըն	350
Ֆլօրէնթիըն	8000	Լէպոնըն	2000
Պալթիմորեան	3700	Միլօ	90[illegible]
Կալիֆոռնեան	3700	Օբօրթօ	80[illegible]
Թրամոնտեան	3700	Լիբօն	8
Դաքոթեան	3500		

Ապրանքի ուղեւորի եւ խնդրոյ իրենց տարանցն այլուր փոխադրելու համար Ղալաթիոյ մաքսատունը հանելու համար իրենց հաւանութիւնը գրելու շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել
ԷՏՎԱՐ ԼԱՑՈՆՏԷՆ
Ղալաթիա, քարափին վրայ
13 39–50 Մաքսատան կից տունը

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԵԸԻՍՈՒՖԵԱՆ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»,Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (216

ԲԻԷՐ ՏԸ ՔՈՒՐՍԷԼ

Բարիզի Գործաւորուհիները

ՄԵԾ ՈՒ ԱՆՏԻՊ ՎԷՊ

ԵՐՐՈՐԴ ՄԱՍ

Ի.

ՍԻՐՈՅ ՀԱՄԱՐ

Տիկին տը Լանժվիլ կը մտածէր թէ տիկին Մոլեռոլ պէտք չէ գոյութիւն ունենար իրեն համար…

Ի՛ր կարգին, կոմսուհին ալ հասկցաւ դառնութիւնը բուռն անձկութեանց. Հանրիի հիւանդութեան մէջ բարւոքում մը առաջ եկած էր, բայց պէտք չարունակէ՞ր… Հանրի կը վայելէր այն անդուլ խնամքները, որոնց շնորհիւ միայն կրնար ապրիլ…

Ընդհակառակ կոմսուհին իմացաւ թէ Հանրիի կեանքը բոլորովին զերծ էր վտանգէ։

Ապաքինումը կը սկսէր։

Այն ատեն այդ անհծեալ կնոջ բերնէն կը լսուէին մրմունջներ, որոնք աղօթքի կը նմանէին թերեւս՝ զգաց որ քաղցրութեամբ կը լցուէր սիրտը, բան մը որ երբեք պատահած չէր։

Քանի որ Սիմոնի իր ձեռքին տակ ունէր Կաբրիէլը, ինչո՞ւ համար ընկճէր զայն. Տիկին տը Լանժվիլ կրնար ինք զինքը վեհանձն ցուցնել եւ իր մրցակցուհին զարնել անպատճառ, առանց չափազանց անգթութեան։

Այն ատեն Հանրիի հետ խոյս պիտի տար հեռուն. Իտալիա կամ Զուիցերիա պէս բանաստեղծական ու անդորրաւէտ երկիր մը մէջ պիտի ապրէին զաղտնի, ուր բնութիւնը միշտ երիտասարդ է եւ սէրերը չեն ծերանար։

Սիմոն, զգուշութեան համար, երկտող մը ղրկած էր հիւանդին մօր։

Երբ իմացաւ որ Հանրի առաջին անգամ ըլլալով դուրս ելած էր, ան նամակը ուղղեց անոր.

«Սիրելի պարոն,

«Շատ գոհ եղայ, ձեր ապաքինումը իմանալով, որովհետեւ յայտնի է ո՛րքան զգածուած ըլլալս ձեր հիւանդութեան միջոցին. Քանի որ կրնաք դուրս ելլել ալ հիմա, հաճոյակատարութիւն ունեցէք անձամբ ինծի այցելելու եւ ապահովիչ տեղեկութիւններ տալու ձեր առողջական վիճակի մասին, Կարեւոր բաներ ունիմ հաղորդելիք, որոնք գաղտնական են, ձեր անձին եւ ձեր նշանածին հետ առնչութիւն ունենալուն համար։

«Մնամ յաւագոյն յիշատակներով.

Սիմոն տը Լանժվիլ»

Հանրի մեծ զարմանքով կարդաց այս նամակը։

Ոչ մօրը եւ ոչ ալ Կաբրիէլի ցոյց տուաւ այդ նամակը, ալ որոնց կոմսուհիին բնակարանը երթալ յարմար դատեց։

Կաբրիէլի ներկայութիւնը հիւանդին անկողնին քով, մինչ այս վերջինը այնքան կը թախանձէր արտաքոյ կերպով. փրկարար ազդեցութիւն մը ի գործ դրած էր, անուանուած ամէն յոյս զօրացնելով։

Կոյծ Իվոնի անհետացումէն քանի մը օր յետոյ՝ Հանրի մօրը ըսաւ զուարթ ձայնով մը.

—Ըհ ուրեմն, մայրիկ, կը կարծե՞ս որ կինս կարենայ համաձայնիլ իր զոքանչին հետ…

—Ա՜հ, ո՛րքան անհրաժեշտ կ'ամբողջանէ խեղճ աղջիկը. ըսաւ Ֆրանսուազ յափշտակութեամբ… Մնաց որ, հիմա կը հասկնամ բոլոր այս պարագաները… Տիկին Մոլեռոլի ի գործ դրած նախկին արհեստին մէջ յաճախ կը պատահին այդ կարգի բաներ… Ա՛հ, շատ սիրուն է Կաբրիէլ… Արդէն իսկ աղջիկնա պէս կը սիրեմ զայն… Բայց խեղճ Հանրիս, դուն ալ ինծի համակարծիք ես թէ մեր Սիւզանէն աւելի բաղդաւոր եղած է, քանի որ այս վերջինը չկրցաւ գտնել իր մայրը…

—Այդպէս է, ըսաւ Հանրի մելամաղձոտ դէմք մը առնելով… Մէկ տարի առաջ, երկու բարեկամուհիներուն մաքէն իսկ չէր անցներ թէ իրենց կեանքը այդքան պիտի վրդովուէր…

Կոմսուհիին նամակը ստանալուն յաջորդ օրը, Հանրի Պոտուէն փութաց ասոր համար այն մտահոգութիւնները զորս կը զգար այդ նամակին մէջ գրուած պարբերութեան մը մասին, տիկին տը Լանժվիլի բնակարանը գնաց։ Այս վերջինը շատ սիրալիր ընդունելութիւն մը ըրաւ, բայց պաշտօնական ընթացքի մը հետեւիլ անհրաժեշտ նկատեց։

Հանրի սովորական շնչառով շնորհակալ եղաւ կոմսուհիին յայտնած խնդակցութեանց եւ արտայայտած խօսքերուն համար։ Ցետոյ յարեց.

—Ձեր նամակը կարդալով շատ զարմացայ… Ձեզի ո՞վ իմացուց թէ կ'ամուսնանամ… իմ նշանածս չէ անիկա։

Սիմոն պատասխանեց.

—Արդէն չէք կրնար ձեր նշանածը ըլլալ։

—Ուրեմն՝

—Սիրելի պարոն Պոտուէն, ինչպէս գիտէք, խօսք համակրանք մը կը զգամ ձեր նկատմամբ, եւ կը հրճուիմ՝ ամէն անգամ որ բարի լուր մը կ'առնեմ… բայց միեւնոյն ատեն իմ պարտքս է ձեզ զգուշացնել յուսախաբութեան, բարոյական վտանգի մը դէմ, որոնք կրնան թերեւս ձեր հիւանդութենէն իսկ աւելի ծանրակշիռ հետեւանքներ ունենալ… կը խոստովանիմ թէ դժուար է այդ պարտքը… բայց ինծի ծանօթ ըլլալով ձեր բարձր նկարագիրը, անբասիր անցեալը, չեմ կարծեր որ դժգոհ մնաք իմ խօսքերէս, նոյն իսկ վայրկենական վիշտ մը զգալ յետոյ։

—Վի՞շտ մը, ըսաւ Հանրի մտատանջ ապշութեամբ մը։

—Մարդ վիշտ չզգա՞ր միթէ երբ իր սրտէն խլէ անարժան սէր մը։

Ցեղակոյծ ու բուռն յուզում մը կը խեղդէր Հանրիի կոկորդը.

—Մէկ սէր միայն ունիմ, այն որուն համար քիչ մնաց որ մեռնէի, եւ զոր կը զգամ տակաւին իմ կինս ըլլալիք մանկամարդ աղջկան նկատմամբ… կ'ենթադրեմ որ անոր վրայ չի դառնար խօսքերնիդ։

—Անո՛ր, անոր վրայ կը դառնայ։

—Կ'ըսէք թէ Կաբրիէլ անարժա՞ն է իմ սիրոյս։

—Կը հաւատամ թէ չի կրնար ձեր անունը կրել։

—Կ'աղաչեմ, բացատրեցէք այդ կէտը, գոչեց Հանրի հրամայական շեշտով։

—Կը պահանջէ՞ք… Շատ լաւ, սիրելի պարոն Պոտուէն. ըսելիքս սա է որ ձեզի պէս երիտասարդ մը պէտք չէ ամուսնանայ արատաւոր անցեալ ունեցող աղջկան մը հետ։

—Զարմանալի բան է, գոչեց Հանրի… Չի բաւեր զրպարտել… պէտք է ապացուցանել։

—Օրիորդ Կաբրիէլ, զբօսանքի եւ պերճանքի համար խելքերնին թռցնող ամէն գործաւորուհիներու պէս, չէ կրցած ինքզինքը հեռու պահել այն յորձանքէն, որուն մէջ կ'իյնան ընդհանրապէս իր նմանները… իմ կողմէս գացէք տեսէք Սէզարինը, թիւ 31 կրկէն, Լա Պրիւյէր փողոց… Այն ատեն պիտի համոզուիք թէ այդ աղջիկը Սէզարինի բացած արտահին յաճախորդ է։

—Տիկին, հէքեայի զրպարտութիւն մըն է ձեր ըրածը. զրպարտութիւն մը որուն համար խորապէս պիտի զղջաք յետոյ։

—Հիմակուընէ կը զղջամ, քանի որ սխալ մը կը համարէք ըրածս, երբ կ'ուզեմ ձեր աչքերը բանալ։

—Այդ ամբաստանութիւնները անհիմն են, կ'ըսեմ, եւ ընդհակառակ դուք ալ պիտի խոստովանիք։

(Շարունակելի)